

**Előterjesztés
a településképvédelmi rendelet módosításához**

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 133. § (3) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi tájékoztatást adom.

A településtervezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi XXXIX. törvény 2021. július 1-iei hatálybalépéssel az alábbiak szerint módosította:

1. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt (Étv.)

A módosítás értelmében az Étv. 6/A. § (2) bekezdés nyitó szövegrészában a „polgármestere” szövegrész helyébe a „képviselő-testülete” szöveg lépett, vagyis a települési önkormányzat a **polgármester helyett a képviselő-testület**, aki a jogszabályban meghatározott esetekben és módon

a) véleményt adhat a jogszabályban meghatározott építésügyi hatósági engedélykérelemhez,

b) településképi bejelentési eljárást folytathat le az építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött építési tevékenységek, reklámelhelyezések és rendeltetésmódosítások tekintetében.

2. A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényt (Tktv.)

A módosítás értelmében a Tktv. a következőkkel egészült ki:

„8/A. § * A képviselő-testület a 8. §-ban foglalt önkormányzati hatósági hatásköröket a 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben ruházhatja át.”

„16/C. § (1) E törvénynek a településtervezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi XXXIX. törvénnyel megállapított 11. § (1) és (2) bekezdését a 2021. július 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A 8. § (2) bekezdés b)-d) pontja szerinti hatáskör-módosításról a képviselő-testület 2021. október 31-ig gondoskodik.”

Továbbá a Tktv. 9. § (4) bekezdésében az „a polgármester” szövegrész helyébe „az önkormányzat” szöveg, a 10. § (2) bekezdésében „a polgármesternél (főpolgármesternél)” szövegrész helyébe „az önkormányzatnál” szöveg lépett.

Fentiek alapján tehát a településképi követelmények érvényesítésére és a településképvédelmi feladatok ellátása érdekében az önkormányzat - az Étv. végrehajtására kiadott kormányrendelet keretei között, e tárgyban hozott önkormányzati rendeletben

meghatározottak szerint - szakmai tanácsadó testületként helyi építészeti-műszaki tervtanácsot működtethet.

A településképi bejelentési eljárást az ügyfél bejelentés formájában az önkormányzatnál kezdeményezi. A tevékenység a bejelentés alapján megkezdhető, ha ahhoz más hatósági engedély nem szükséges, és az önkormányzat a tevékenység végzését a bejelentést követő 15 napon belül nem tiltja meg vagy az eljárást nem szünteti meg.

Kérem Tisztelt Képviselő-testületet a településvédelmi rendelet módosításának elfogadására.

Ludányhalászi, 2021. november 18.

Németh Ilona
Németh Ilona
jegyző

RENDELETTERVEZET

Ludányhalászi Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2021. (...) önkormányzati rendelete a településkép védelméről szóló 19/2017. (XII.29.) önkormányzati rendelet módosításáról

Ludányhalászi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában foglalt feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. §

A településkép védelméről szóló 19/2017. (XII.29.) önkormányzati rendelet 1. alcíme a következő 1/A. §-sal egészül ki:

„1/A. §

A képviselő-testület a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Tktv.) 8/A. §-a alapján a Tktv. 8. §-ában meghatározott önkormányzati hatósági hatásköröket a polgármesterre ruházza át.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ludányhalászi, 2021. november

Kovács Imre
polgármester

Németh Ilona
jegyző

Végső előterjesztői indokolás

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 8. § b)-d) pontja már az önkormányzatot nevesíti egyes településkép-érvényesítési eszközök alkalmazójaként 2021. július 1. napjától, e jogkör korábbi gyakorlója, a polgármester helyett. Mivel a korábbi szabályozás alapján a polgármester volt az önkormányzati hatáskör címzettje és 15 napos ügyintézési határidő pontos betartása miatt is célszerű átruházni az önkormányzati hatáskör gyakorlásának jogát.

A rendelet-módosítást követően összhangba kerül a helyi szabályozás a magasabb szintű rendeleti jogszabállyal.

**Ludányhalászi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2021. (XI.26.)
önkormányzati rendelete
a településkép védelméről szóló 19/2017. (XII.29.) önkormányzati rendelet módosításáról**

Ludányhalászi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában foglalt feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. §

A településkép védelméről szóló 19/2017. (XII.29.) önkormányzati rendelet 1. alcíme a következő 1/A. §-sal egészül ki:

„1/A. §

A képviselő-testület a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Tktv.) 8/A. §-a alapján a Tktv. 8. §-ában meghatározott önkormányzati hatósági hatásköröket a polgármesterre ruházza át.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ludányhalászi, 2021. november 25.

Kovács Imre
polgármester

Németh Ilona
jegyző

Rendelet kihirdetve.

Ludányhalászi, 2021. november 26.

Németh Ilona
jegyző

Végső előterjesztői indokolás

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 8. § b)-d) pontja már az önkormányzatot nevesíti egyes településkép-érvényesítési eszközök alkalmazójaként 2021. július 1. napjától, e jogkör korábbi gyakorlója, a polgármester helyett. Mivel a korábbi szabályozás alapján a polgármester volt az önkormányzati hatáskör címzettje és 15 napos ügyintézési határidő pontos betartása miatt is célszerű átruházni az önkormányzati hatáskör gyakorlásának jogát.

A rendelet-módosítást követően összhangba kerül a helyi szabályozás a magasabb szintű rendeleti jogszabállyal.

Ikt.szám.: _____ /2021.

napirendi pont
_____

ELŐTERJESZTÉS

Ludányhalászi Község Önkormányzat
2020-2023. évi stratégiai belső ellenőrzési tervének
és a
2022. évi belső ellenőrzési tervének elfogadásához

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 61. §-a szerint az államháztartási kontrollok célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. Az államháztartás belső kontrollrendszere a költségvetési szervek belső kontrollrendszere keretében valósul meg, beleértve a belső ellenőrzést is.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119-120. §-a rendelkezik a helyi önkormányzatok belső kontrollrendszeréről. A 120. § a pénzügyi bizottság feladatait írja elő, míg a 119. § (3)-(4) bekezdése szabályozza a belső kontrollrendszer működtetését. Ezen belül kerül előírásra, hogy a jegyző köteles – a jogszabályok alapján meghatározott – belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. A jegyző köteles gondoskodni továbbá – a belső kontrollrendszeren belül – a belső ellenőrzés működtetéséről az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. A helyi önkormányzatnak a belső ellenőrzés keretében kell gondoskodni a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is. A szabályozás szerint a helyi önkormányzatra vonatkozó éves ellenőrzési tervet **a képviselő-testület az előző év december 31-éig hagyja jóvá.**

Az Áht. szerint a helyi önkormányzat és költségvetési szervei belső ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat jogszabály tartalmazza. E rendelkezéseket **a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) határozza meg.**

Tekintettel a jogszabályi kötelezettségekre, 14 település önkormányzata még 2014 évben döntött arról, hogy 2015. január 1-jétől a belső ellenőrzési feladatok ellátására Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulást (a továbbiakban: Társulás) alapít és a belső ellenőrzés működtetéséhez szükséges forrást biztosítja.

Önkormányzatunk jogszabályban előírt kötelezettségének továbbra is társulásos formában tesz eleget. A Társulásban vállalkozási formában foglalkoztatott belső ellenőr - jogszabályi rendelkezés alapján - a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is ellátja.

A 2022. évi ellenőrzési terv a stratégiai ellenőrzési tervvel összhangban került összeállításra, a belső ellenőrzésre rendelkezésére álló erőforrásokat figyelembe véve.

Az ellenőrzési prioritások meghatározásánál, az ellenőrzésre kerülő szervezetek és folyamatok kiválasztásánál a következő szempontok érvényesültek:

- ☐ a Bkr. alapján vizsgálni és értékelni kell a belső kontrollrendszer működését
- ☐ vizsgálni kell a gazdálkodás során jelentős pénzügyi kihatással bíró, magas bevételi ill. költségintű folyamatok szabályszerűségét

- biztosítani kell az Önkormányzat felügyelete alatt álló önállóan működő költségvetési szervek valamint a társulások és a nemzetiségi önkormányzat ellenőrzését,
- az előző évek belső ellenőrzési tapasztalatait alapul véve a belső ellenőrzés által tett javaslatok realizálásának utóellenőrzéséről gondoskodni kell.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására!

Határozati javaslat

Ludányhalászi Község Önkormányzat Képviselő-testületének

...../2021. (.....) határozata

Ludányhalászi Község Önkormányzatának

2020-2023. évi stratégiai belső ellenőrzési tervének

és a

2022. évi belső ellenőrzési tervének elfogadásáról

1. Ludányhalászi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a határozat mellékletében foglalt tartalommal elfogadja az önkormányzat 2020-2023. évi stratégiai belső ellenőrzési tervét és a határozat 1. melléklete szerint jóváhagyja.
2. Ludányhalászi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a határozat mellékletében foglalt tartalommal elfogadja az önkormányzat 2022. évre vonatkozó belső ellenőrzési tervét (2. melléklet)

Ludányhalászi, 2021.....

.....
jegyző

Ludányhalászi Község Önkormányzatának 2020-2023. évi stratégiai belső ellenőrzési terve

Ludányhalászi Község Önkormányzat, illetve az általa fenntartott költségvetési intézmények vonatkozásában az alábbi stratégiai ellenőrzési tervet terjesztem elő:

1. Ludányhalászi Község Önkormányzatának hosszú távú célkitűzései és az azzal összhangban lévő belső ellenőrzési stratégiai célok

Ludányhalászi Község Önkormányzatának alapvető célja, hogy biztosítsa a település működőképességét, az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott kötelező és önként vállalt feladatok ellátásához szükséges források megteremtésével.

Ezek teljesítése érdekében a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről és belső kontrollrendszeréről szóló 370/2011.(XII.31.) Kormányrendelet (továbbiakban Bkr.) alapján – összhangban az Önkormányzat gazdasági programjával – Ludányhalászi Község Önkormányzat, belső ellenőrzésére vonatkozó stratégiai terve az alábbiak szerint került meghatározásra.

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy hozzájáruljon az Önkormányzat által kitűzött stratégiai célok eléréséhez, melyek a gazdasági programban és a különböző koncepciókban kerültek megfogalmazásra.

Ludányhalászi Község Önkormányzata stratégiai feladatait alapvetően:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata
- kötelezően ellátandó,
- helyi közszolgáltatások körében teljesítendő,
- önként vállalt feladatai, illetve
- a fenntartói körébe tartozó intézmények által ellátott feladatok összetétele, nagysága,
- az elérendő célkitűzések,
- a vezetői elvárások,
- és az önkormányzat gazdasági programja határozza meg.

A stratégiai ellenőrzési tervnek összhangban kell lennie az önkormányzat hosszú távú céljaival, az ellátandó feladatokkal.

Az önkormányzat hosszú távú célkitűzéseit elősegítő belső ellenőrzési hosszú távú célkitűzések és stratégiai célok az alábbiak:

- a gazdálkodással kapcsolatos feladatok szabályszerűségének biztosítása a működőképesség és pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében,
- vizsgálni és értékelni a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét,
- a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntésekkel kapcsolatos feltárt kockázati tényezők elemzése,
- a feladatok gazdaságos, hatékony és eredményes ellátásának megalapozása,
- vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát,
- a FEUVE rendszer működésének folyamatos vizsgálata,
- az önkormányzat bevételei között jelentős állami támogatás igénylésének és elszámolásának szabályszerűségének biztosítása,
- a pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzése, figyelemmel a jogszabályi változásokra,
- ajánlásokat, javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer és teljesítmény ellenőrzések, valamint informatikai rendszerellenőrzések végzése.
- belső kontrollrendszer működésének és hatékonyságának vizsgálata,
- a korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok, javaslatok hasznosulásának kontrollja
- magas kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint,
- közepes kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 2 éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint,
- alacsony kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 3 éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint
- az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai gazdaságos, hatékony és eredményes végrehajtásának elősegítése,
- az önkormányzat intézményei, gazdasági társaságai működésének folyamatos ellenőrzése,
- az intézményrendszer működésének, gazdálkodásának helyzetéről megfelelő áttekintés nyújtása,
- az önkormányzat fenntartásában működő intézményekben a hatályos jogszabályok, önkormányzati rendeletek és belső szabályzatok maradéktalan betartatása,
- az adott szervezet keretein belül racionális feladatellátást szorgalmazása,
- a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás vizsgálata,
- a normatív állami hozzájárulások és normatív, kötött felhasználású támogatások igénylése és elszámolása jogszabályi előírásoknak való megfelelése,

- ajánlások és javaslatok megfogalmazása a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, feltárása érdekében,
- a külső és belső ellenőrzések javaslatai alapján megtett intézkedések nyomon követése,
- kockázatelemzésen alapuló éves ellenőrzési terv kidolgozása.

2. A belső kontrollrendszer értékelése

A belső kontrollrendszer az Államháztartásról szóló törvény. 69 §-ában meghatározott rendszer, amely a kockázatok kezelésére és a tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer. A belső kontrollrendszer működtetésének célja, hogy a Hivatal és az önkormányzat intézményei:

- a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre;
- teljesítsék az elszámolási kötelezettségeket;
- megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és a nem rendeltetésszerű használatától.

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő

- a) kontrollkörnyezetet,
  - b) integrált kockázatkezelési rendszert,
  - c) kontrolltevékenységeket,
  - d) információs és kommunikációs rendszert,
  - e) monitoring rendszert
- kialakítani és működtetni.

A költségvetési szervek Bkr. 8. §-a a belső ellenőrzés feladatának határozza meg a belső kontrollrendszerek jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelő kiépítésének, működésének elemzését, vizsgálatát értékelését, továbbá a belső kontrollrendszerek gazdaságos, hatékony és eredményes működésének elemzését, vizsgálatát, értékelését.

A belső ellenőrzés az önkormányzat céljainak elérése érdekében a Hivatalnál és az intézményeknél a soros ellenőrzések alkalmával elemzi, vizsgálja és értékeli a kockázatkezelési, (pénzügyi) irányítási és kontroll eljárások működését, beleértve a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezető ellenőrzést (FEUVE) is.

3. A kockázati tényezők és értékelésük

A stratégiai terv kialakításakor figyelembe vett kockázati elemek az alábbiak:

- a gazdasági, jogi és szabályozási, politikai környezet változása,
- az önkormányzatok feladatainak változása, strukturális átrendeződése,
- a szervezet, a működés összetettsége,
- a számviteli rendszerek megbízhatósága,
- a szabályozottság hiánya,
- a szervezet állandósága,
- az információáramlás és információnyújtás elégtelensége,
- a dolgozók képzettsége, gyakorlottsága és hozzáértése,
- az általános külső és belső ellenőrzési környezet,
- a működési környezet kockázatai,
- az elemi csapásokból eredő kockázatok.

Az önkormányzatra és az intézményeire ható kockázatok a következők:

- A jogszabályi változások figyelmen kívül hagyása, a helyi szabályozások hiánya.
- A költségvetésben betervezett bevételek elmaradása, előre nem tervezett kiadások felmerülése, forráshiányból adódó kockázat.
- Nem megfelelő információáramlás a szervezeten belül.
- A nem megfelelő dokumentáltság.
- A gazdálkodás tárgyi feltételeinek hiánya.
- A dolgozók képzettségének és gyakorlatának hiánya.

Intézményeink tevékenysége többnyire kötelezően ellátandó állami feladatokra korlátozódik, ezért bevételeiket a változó piaci árviszonyok kevésbé befolyásolják. Csupán a beszerzéseknél érzékelik a versenyhelyzet árakra gyakorolt hatását, amit bizonyos mértékig ki lehet védeni, élni lehet alkalmanként a kínálati piac lehetőségeivel, árajánlatok bekérése és a közbeszerzési eljárás lefolytatása révén.

A rendszeresen elvégzett felügyeleti és pénzügyi ellenőrzésekkel az intézményi gazdálkodásban és annak dokumentáltságában rejlő kockázatok visszaszoríthatók, minimalizálhatók.

A kockázatkezelés feladat- és hatáskörét külön szabályzatban, munkaköri leírásokban, vezetői utasításokban kell szabályozni.

4. A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési terv

Önkormányzatunk jogszabályban előírt kötelezettségének eleget téve, továbbra is társulások formájában tesz eleget a belső ellenőrzési feladatok ellátására. A Társulásban foglalkoztatott 1 fő belső ellenőr - jogszabályi rendelkezés alapján - a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is ellátja.

A külső szolgáltató kiválasztásakor minden esetben figyelemmel kell lenni a Bkr. 24.§ -ban előírt általános és szakmai követelményekre. A külső szakértő biztosítja a folyamatos továbbképzését, szakmai konzultációkon való részvételét, illetve a feladat ellátás informatikai hátterét.

A belső ellenőrzési tevékenységet végzőkre vonatkozó fejlesztések célja, hogy a belső ellenőrök képzettsége és szakmai gyakorlata kielégítse az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott szakmai követelményeket. Az ellenőrökkel szemben elvárás a továbbképzéseken való részvétel, a folyamatos felkészülés, illetve a felkészültség az ellenőrizendő szervezeti elemek sajátosságaira.

5. A belső ellenőrzés tárgyi és információs igénye

Az ellenőrzött szervek kötelesek a helyszíni ellenőrzések alkalmával az ellenőrök számára megfelelő munkakörülményeket biztosítani (Bkr. 28. § d) bekezdés).

6. Az ellenőrzés által vizsgálandó területek

Az intézmények ellenőrzésekor a vizsgálandó területek meghatározásánál a vonatkozó jogszabályi előírásokon felül figyelembe kell venni a fenntartott intézményi szervezet struktúrájában vagy tevékenységében bekövetkező változásokat is.

Elsődleges szempont az ellenőrzés működtetését illetően, hogy biztosítsa az önkormányzat, illetve az intézmények rendelkezésére álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Ludányhalászi Község Önkormányzata, valamint a belső ellenőrzés kiemelten kezelt területei:

- a szabályozottság aktualizálása és érvényesülése a gyakorlatban,
- az operatív gazdálkodás szabályainak betartása,
- a gazdálkodási szempontból lényeges hatású feladatok, területek ellenőrzése,
- a normatív állami hozzájárulások és normatív támogatások igénylése és elszámolása jogszabályi előírásoknak való megfelelése,
- a költségvetési év eredményeként keletkezett pénzmaradvány vizsgálata, az összetevők keletkezésének elemzése,
- külső ellenőrzések megállapításait követő intézkedések eredményességének vizsgálata,
- közbeszerzések és a közbeszerzési eljárások ellenőrzése,
- az EU-s forrásokkal megvalósuló fejlesztési feladatok teljesítésének ellenőrzése.

Az ellenőrzések kiemelt területeit minden évben felül kell vizsgálni és a megváltozott feladatokhoz, körülményekhez igazítani.

Ludányhalászi Község Önkormányzatának 2022. évi belső ellenőrzési terve

A stratégiai terv, valamint az ezzel összhangban álló éves ellenőrzési tervek készítését – a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII:31) Kormányrendelet határozza meg.

Az éves ellenőrzési feladatok meghatározásánál figyelembe vettük a prioritásokat, valamint a vezetői javaslatokat.

A 2022. évi ellenőrzési terv kialakítását megalapozó főbb kockázati tényezők a következők voltak:

- A működés szabályozottsága
- A szabályozás érvényesülése a gyakorlatban
- Humán erőforrás (gazdasági apparátus személyi feltételei és szakképzettsége)
- A gazdálkodási tevékenység tárgyi és információs feltételei
- A működési bevételek
- A működési kiadások
- A befektetett eszköz állomány nettó értéke
- Az alkalmazotti létszám nagysága
- Előző ellenőrzéskor megállapított hibák száma
- A belső kontrollrendszer kialakítása, működtetése

A 2022. évi ellenőrzésre javasolt terület az alábbi:

Tárgya: A Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának átfogó ellenőrzése.

Cél: Annak megállapítása, hogy a Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodása megfelel e a hatályos jogszabályok előírásainak.

Ludányhalászi Község Önkormányzatának 2022 évi belső ellenőrzési terve

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés ütemezése	Erőforrás szükségletek
Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Ludányhalászi Községi Önkormányzati Hivatal	<p>Tárgya: A Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának átfogó ellenőrzése.</p> <p>Cél: Annak megállapítása, hogy a Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodása megfelel-e a hatályos jogszabályok előírásainak.</p> <p>Módszere: dokumentumokon alapuló, szűrőpróbaszerű és tétéles.</p> <p>Időszak: 2021. és 2022 év</p>	<p>Belső kontroll megbízhatósága, Szabálytalanságok lehetőség</p> <p>Változások/jogszabályi, személyi/</p> <p>A vezetéséggaggályai.</p>	Rendszer ellenőrzés	Külön ütemterv szerint	23 nap 1 ellenőr

A belső ellenőrzés kapacitás-felmérését és munkaidő mérlegét a belső ellenőrzési terv függeléké tartalmazza.

A Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulás,

belső ellenőrzési vezetőjének, munkaidő-mérlege

és az Önkormányzat 2022. évi kapacitás szükséglete

I.

A munkaidő-mérleg meghatározásának és a kapacitás felosztásának szempontjai

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. § (3)-(4) pontja alapján az önkormányzat, a hivatala, és a felügyelt költségvetési szervek belső ellenőrzését 2015. január 1-től a Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulás által foglalkoztatott belső ellenőrrel látja el. A Társulás ellenőre ellátja továbbá a társult önkormányzatok és költségvetési szerveinek felügyeleti ellenőrzési tevékenységét.

A **kapacitás-felmérés** a belső ellenőrzést végző személyi állomány létszáma, az általa ellenőrzött szervezetek, valamint a személyi állomány **munkaidő-mérlegének** figyelembe vételével készült.

A Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulást által megvalósítandó feladatok:

1. Az egyes önkormányzatok stratégiai terveiben foglaltak szerint az ellenőrzött szervezeteknél rendszer-, szabályszerűségi, pénzügyi, teljesítmény-, megbízhatósági, valamint informatikai rendszerek ellenőrzésének lefolytatása.
2. Az ellenőrzések eredményeként az ellenőrzött részére megállapítások, ajánlások és javaslatok megfogalmazása a vizsgált szerv működésének eredményességének növelése, a belső kontrollok javítása és továbbfejlesztése érdekében.
3. A lefolytatott ellenőrzésekre tett intézkedések nyomon követése, az ellenőrzésekhez kapcsolódó intézkedések nyilvántartása és utóvizsgálata.
4. A nemzetközi belső ellenőrzési standardok és a belső ellenőrzési kézikönyvben rögzítettek szerint tanácsadási tevékenység ellátása.
5. Stratégiai és éves ellenőrzési tervek összeállítása, a belső ellenőr folyamatos továbbképzésének biztosítása, összefoglaló ellenőrzési jelentések elkészítése és a belső ellenőrzési kézikönyv aktualizálása.

A Társulás belső ellenőri létszám ellátottsága:

Belső ellenőr /belső ellenőrzési vezető

1 fő

A Társulás belső ellenőri kapacitásának felosztása:

A Társulás hatáskörébe tartozó szervezetek közötti elvi kapacitás felosztás az alábbiak szerint valósul meg. Az éves ellenőrzési tervek végrehajtása során a belső ellenőrzési vezető dönt a szervezet közötti kapacitás átcsoportosításáról.

Ellenőrzési napok felosztása 2022. évre

Sorszám	Település	Tervezett ellenőrzési nap
1	Ludányhalászi Község Önkormányzata	23
2	Nógrádszakál Község Önkormányzata	23
3	Piliny Község Önkormányzata	23
4	Nógrádsipek Község Önkormányzata	23
5	Magyargéc Község Önkormányzata	23
6	Endrefalva Község Önkormányzata	23
7	Nógrádmegyer Község Önkormányzata	23
8	Szalmatercs Község Önkormányzata	23
9	Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulás	20
10	Szécsényfelfalu Község Önkormányzata	23
11	Nagylóc Község Önkormányzata	23
12	Varsány Község Önkormányzata	23
13	Rimóca Község Önkormányzata	23
14	Hollókő Község Önkormányzata	23
15	Szécsény Város Önkormányzata	46
	Összesen	365

Ludányhalászi Község Önkormányzatának 2020-2023. évi stratégiai belső ellenőrzési terve

Ludányhalászi Község Önkormányzat, illetve az általa fenntartott költségvetési intézmények vonatkozásában az alábbi stratégiai ellenőrzési tervet terjesztem elő:

1. Ludányhalászi Község Önkormányzatának hosszú távú célkitűzései és az azzal összhangban lévő belső ellenőrzési stratégiai célok

Ludányhalászi Község Önkormányzatának alapvető célja, hogy biztosítsa a település működőképességét, az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott kötelező és önként vállalt feladatok ellátásához szükséges források megteremtésével.

Ezek teljesítése érdekében a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről és belső kontrollrendszeréről szóló 370/2011.(XII.31.) Kormányrendelet (továbbiakban Bkr.) alapján – összhangban az Önkormányzat gazdasági programjával – Ludányhalászi Község Önkormányzat, belső ellenőrzésére vonatkozó stratégiai terve az alábbiak szerint került meghatározásra.

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy hozzájáruljon az Önkormányzat által kitűzött stratégiai célok eléréséhez, melyek a gazdasági programban és a különböző koncepciókban kerültek megfogalmazásra.

Ludányhalászi Község Önkormányzata stratégiai feladatait alapvetően:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata
- kötelezően ellátandó,
- helyi közszolgáltatások körében teljesítendő,
- önként vállalt feladatai, illetve
- a fenntartói körébe tartozó intézmények által ellátott feladatok összetétele, nagysága,
- az elérendő célkitűzések,
- a vezetői elvárások,
- és az önkormányzat gazdasági programja határozza meg.

A stratégiai ellenőrzési tervnek összhangban kell lennie az önkormányzat hosszú távú céljaival, az ellátandó feladatokkal.

Az önkormányzat hosszú távú célkitűzéseit elősegítő belső ellenőrzési hosszú távú célkitűzések és stratégiai célok az alábbiak:

- a gazdálkodással kapcsolatos feladatok szabályszerűségének biztosítása a működőképesség és pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében,
- vizsgálni és értékelni a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét,
- a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntésekkel kapcsolatos feltárt kockázati tényezők elemzése,
- a feladatok gazdaságos, hatékony és eredményes ellátásának megalapozása,
- vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát,
- a FEUVE rendszer működésének folyamatos vizsgálata,
- az önkormányzat bevételei között jelentős állami támogatás igénylésének és elszámolásának szabályszerűségének biztosítása,
- a pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzése, figyelemmel a jogszabályi változásokra,
- ajánlásokat, javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer és teljesítmény ellenőrzések, valamint informatikai rendszerellenőrzések végzése.
- belső kontrollrendszer működésének és hatékonyságának vizsgálata,
- a korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok, javaslatok hasznosulásának kontrollja
- magas kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint,
- közepes kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 2 éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint,
- alacsony kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 3 éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint
- az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai gazdaságos, hatékony és eredményes végrehajtásának elősegítése,
- az önkormányzat intézményei, gazdasági társaságai működésének folyamatos ellenőrzése,
- az intézményrendszer működésének, gazdálkodásának helyzetéről megfelelő áttekintés nyújtása,
- az önkormányzat fenntartásában működő intézményekben a hatályos jogszabályok, önkormányzati rendeletek és belső szabályzatok maradéktalan betartatása,
- az adott szervezet keretein belül racionális feladatellátást szorgalmazása,
- a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás vizsgálata,
- a normatív állami hozzájárulások és normatív, kötött felhasználású támogatások igénylése és elszámolása jogszabályi előírásoknak való megfelelése,

- ajánlások és javaslatok megfogalmazása a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, feltárása érdekében,
- a külső és belső ellenőrzések javaslatai alapján megtett intézkedések nyomon követése,
- kockázatelemzésen alapuló éves ellenőrzési terv kidolgozása.

2. A belső kontrollrendszer értékelése

A belső kontrollrendszer az Államháztartásról szóló törvény. 69 §-ában meghatározott rendszer, amely a kockázatok kezelésére és a tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer. A belső kontrollrendszer működtetésének célja, hogy a Hivatal és az önkormányzat intézményei:

- a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtásák végre;
- teljesítsék az elszámolási kötelezettségeket;
- megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és a nem rendeltetésszerű használatától.

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelni

- a) kontrollkörnyezetet,
  - b) integrált kockázatkezelési rendszert,
  - c) kontrolltevékenységeket,
  - d) információs és kommunikációs rendszert,
  - e) monitoring rendszert
- kialakítani és működtetni.

A költségvetési szervek Bkr. 8. §-a a belső ellenőrzés feladatának határozza meg a belső kontrollrendszerek jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelő kiépítésének, működésének elemzését, vizsgálatát értékelését, továbbá a belső kontrollrendszerek gazdaságos, hatékony és eredményes működésének elemzését, vizsgálatát, értékelését.

A belső ellenőrzés az önkormányzat céljainak elérése érdekében a Hivatalnál és az intézményeknél a soros ellenőrzések alkalmával elemzi, vizsgálja és értékeli a kockázatkezelési, (pénzügyi) irányítási és kontroll eljárások működését, beleértve a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezető ellenőrzést (FEUVE) is.

3. A kockázati tényezők és értékelésük

A stratégiai terv kialakításakor figyelembe vett kockázati elemek az alábbiak:

- a gazdasági, jogi és szabályozási, politikai környezet változása,
- az önkormányzatok feladatainak változása, strukturális átrendeződése,
- a szervezet, a működés összetettsége,
- a számviteli rendszerek megbízhatósága,
- a szabályozottság hiánya,
- a szervezet állandósága,
- az információáramlás és információnyújtás elégtelensége,
- a dolgozók képzettsége, gyakorlottsága és hozzáértése,
- az általános külső és belső ellenőrzési környezet,
- a működési környezet kockázatai,
- az elemi csapásokból eredő kockázatok.

Az önkormányzatra és az intézményeire ható kockázatok a következők:

- A jogszabályi változások figyelmen kívül hagyása, a helyi szabályozások hiánya.
- A költségvetésben betervezett bevételek elmaradása, előre nem tervezett kiadások felmerülése, forráshiányból adódó kockázat.
- Nem megfelelő információáramlás a szervezeten belül.
- A nem megfelelő dokumentáltság.
- A gazdálkodás tárgyi feltételeinek hiánya.
- A dolgozók képzettségének és gyakorlatának hiánya.

Intézményeink tevékenysége többnyire kötelezően ellátandó állami feladatokra korlátozódik, ezért bevételeiket a változó piaci árviszonyok kevésbé befolyásolják. Csupán a beszerzéseknél érzékelik a versenyhelyzet árákra gyakorolt hatását, amit bizonyos mértékig ki lehet védeni, élni lehet alkalmanként a kínálati piac lehetőségeivel, árajánlatok bekérése és a közbeszerzési eljárás lefolytatása révén.

A rendszeresen elvégzett felügyeleti és pénzügyi ellenőrzésekkel az intézményi gazdálkodásban és annak dokumentáltságában rejlő kockázatok visszaszoríthatók, minimalizálhatók.

A kockázatkezelés feladat- és hatáskörét külön szabályzatban, munkaköri leírásokban, vezetői utasításokban kell szabályozni.

4. A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési terv

Önkormányzatunk jogszabályban előírt kötelezettségének eleget téve, továbbra is társulások formájában tesz eleget a belső ellenőrzési feladatok ellátására. A Társulásban foglalkoztatott 1 fő belső ellenőr - jogszabályi rendelkezés alapján - a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is ellátja.

A külső szolgáltató kiválasztásakor minden esetben figyelemmel kell lenni a Bkr. 24.§ -ban előírt általános és szakmai követelményekre. A külső szakértő biztosítja a folyamatos továbbképzését, szakmai konzultációkon való részvételét, illetve a feladat ellátás informatikai hátterét.

A belső ellenőrzési tevékenységet végzőkre vonatkozó fejlesztések célja, hogy a belső ellenőrök képzettsége és szakmai gyakorlata kielégítse az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott szakmai követelményeket. Az ellenőrökkel szemben elvárás a továbbképzéseken való részvétel, a folyamatos felkészülés, illetve a felkészültség az ellenőrizendő szervezeti elemek sajátosságaira.

5. A belső ellenőrzés tárgyi és információs igénye

Az ellenőrzött szervek kötelesek a helyszíni ellenőrzések alkalmával az ellenőrök számára megfelelő munkakörülményeket biztosítani (Bkr. 28. § d) bekezdés).

6. Az ellenőrzés által vizsgálandó területek

Az intézmények ellenőrzésekor a vizsgálandó területek meghatározásánál a vonatkozó jogszabályi előírásokon felül figyelembe kell venni a fenntartott intézményi szervezet struktúrájában vagy tevékenységében bekövetkező változásokat is.

Elsődleges szempont az ellenőrzés működtetését illetően, hogy biztosítsa az önkormányzat, illetve az intézmények rendelkezésére álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Ludányhalászi Község Önkormányzata, valamint a belső ellenőrzés kiemelten kezelt területei:

- a szabályozottság aktualizálása és érvényesülése a gyakorlatban,
- az operatív gazdálkodás szabályainak betartása,
- a gazdálkodási szempontból lényeges hatású feladatok, területek ellenőrzése,
- a normatív állami hozzájárulások és normatív támogatások igénylése és elszámolása jogszabályi előírásoknak való megfelelése,
- a költségvetési év eredményeként keletkezett pénzmaradvány vizsgálata, az összetevők keletkezésének elemzése,
- külső ellenőrzések megállapításait követő intézkedések eredményességének vizsgálata,
- közbeszerzések és a közbeszerzési eljárások ellenőrzése,
- az EU-s forrásokkal megvalósuló fejlesztési feladatok teljesítésének ellenőrzése.

Az ellenőrzések kiemelt területeit minden évben felül kell vizsgálni és a megváltozott feladatokhoz, körülményekhez igazítani.

Ludányhalászi Község Önkormányzatának 2022. évi belső ellenőrzési terve

A stratégiai terv, valamint az ezzel összhangban álló éves ellenőrzési tervek készítését – a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII:31) Kormányrendelet határozza meg.

Az éves ellenőrzési feladatok meghatározásánál figyelembe vettük a prioritásokat, valamint a vezetői javaslatokat.

A 2022. évi ellenőrzési terv kialakítását megalapozó főbb kockázati tényezők a következők voltak:

- A működés szabályozottsága
- A szabályozás érvényesülése a gyakorlatban
- Humán erőforrás (gazdasági apparátus személyi feltételei és szakképzettsége)
- A gazdálkodási tevékenység tárgyi és információs feltételei
- A működési bevételek
- A működési kiadások
- A befektetett eszköz állomány nettó értéke
- Az alkalmazotti létszám nagysága
- Előző ellenőrzéskor megállapított hibák száma
- A belső kontrollrendszer kialakítása, működtetése

A 2022. évi ellenőrzésre javasolt terület az alábbi:

Tárgya: A Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának átfogó ellenőrzése.

Cél: Annak megállapítása, hogy a Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodása megfelel e a hatályos jogszabályok előírásainak.

Ludányhalászi Község Önkormányzatának 2022 évi belső ellenőrzési terve

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés ütemezése	Erőforrás szükségletek
Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Ludányhalászi Községi Önkormányzati Hivatal	<p>Tárgya: A Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának átfogó ellenőrzése.</p> <p>Cél : Annak megállapítása, hogy a Ludányhalászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodása megfelel-e a hatályos jogszabályok előírásainak.</p> <p>Módszere: dokumentumokon alapuló, szűrőpróbaszerű és tétéles.</p> <p>Időszak: 2021. és 2022 év</p>	<p>Belső kontroll megbízhatósága, Szabálytalanságok lehetőség</p> <p>Változások/jogszállás, személyi/</p> <p>A vezetéséggaggályai.</p>	Rendszer ellenőrzés	Külön ütemterv szerint	<p>23 nap</p> <p>1 ellenőr</p>

A belső ellenőrzés kapacitás-felmérését és munkaidő mérlegét a belső ellenőrzési terv függeléke tartalmazza.

A Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulás,

belső ellenőrzési vezetőjének, munkaidő-mérlege és az Önkormányzat 2022. évi kapacitás szükséglete

I.

A munkaidő-mérleg meghatározásának és a kapacitás felosztásának szempontjai

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. § (3)-(4) pontja alapján az önkormányzat, a hivatala, és a felügyelt költségvetési szervek belső ellenőrzését 2015. január 1-től a Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulás által foglalkoztatott belső ellenőrrel látja el. A Társulás ellenőre ellátja továbbá a társult önkormányzatok és költségvetési szerveinek felügyeleti ellenőrzési tevékenységét.

A **kapacitás-felmérés** a belső ellenőrzést végző személyi állomány létszáma, az általa ellenőrzött szervezetek, valamint a személyi állomány **munkaidő-mérlegének** figyelembe vételével készült.

A Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulást által megvalósítandó feladatok:

1. Az egyes önkormányzatok stratégiai terveiben foglaltak szerint az ellenőrzött szervezeteknél rendszer-, szabályszerűségi, pénzügyi, teljesítmény-, megbízhatósági, valamint informatikai rendszerek ellenőrzésének lefolytatása.
2. Az ellenőrzések eredményeként az ellenőrzött részére megállapítások, ajánlások és javaslatok megfogalmazása a vizsgált szerv működésének eredményességének növelése, a belső kontrollok javítása és továbbfejlesztése érdekében.
3. A lefolytatott ellenőrzésekre tett intézkedések nyomon követése, az ellenőrzésekhez kapcsolódó intézkedések nyilvántartása és utóvizsgálata.
4. A nemzetközi belső ellenőrzési standardok és a belső ellenőrzési kézikönyvben rögzítettek szerint tanácsadói tevékenység ellátása.
5. Stratégiai és éves ellenőrzési tervek összeállítása, a belső ellenőr folyamatos továbbképzésének biztosítása, összefoglaló ellenőrzési jelentések elkészítése és a belső ellenőrzési kézikönyv aktualizálása.

A Társulás belső ellenőri létszám ellátottsága:

Belső ellenőr /belső ellenőrzési vezető

1 fő

A Társulás belső ellenőri kapacitásának felosztása:

A Társulás hatáskörébe tartozó szervezetek közötti elvi kapacitás felosztás az alábbiak szerint valósul meg. Az éves ellenőrzési tervek végrehajtása során a belső ellenőrzési vezető dönt a szervezet közötti kapacitás átcsoportosításáról.

Ellenőrzési napok felosztása 2022. évre

Sorszám	Település	Tervezett ellenőrzési nap
1	Ludányhalászi Község Önkormányzata	23
2	Nógrádszakál Község Önkormányzata	23
3	Piliny Község Önkormányzata	23
4	Nógrádsipek Község Önkormányzata	23
5	Magyargéc Község Önkormányzata	23
6	Endrefalva Község Önkormányzata	23
7	Nógrádmegyer Község Önkormányzata	23
8	Szalmatercs Község Önkormányzata	23
9	Szécsény Járási Önkormányzatok Területfejlesztési és Feladatellátási Társulás	20
10	Szécsényfelfalu Község Önkormányzata	23
11	Nagylóc Község Önkormányzata	23
12	Varsány Község Önkormányzata	23
13	Rimóca Község Önkormányzata	23
14	Hollókő Község Önkormányzata	23
15	Szécsény Város Önkormányzata	46
	Összesen	365

Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

TOP_Plusz-3.3.1-21

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	Támogatási kérelmet nyújthatnak be a bölcsődei, óvodai ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások fenntartói/fenntartói jogok gyakorlását ellátó szervezet vagy az épületek tulajdonosai, akik megfelelnek a Felhívás 1.1. pontjában foglaltaknak.
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	Infrastruktúra fejlesztés és eszközbeszerzés.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	Megyéenként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Megyéenként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.
Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem.
Mekkora mértékű előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	Akár 100%, a Felhívás 7.1 pontja szerinti feltételek teljesülése esetén.
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított legfeljebb 36 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a projekt?	A kevésbé fejlett régiók esetében a felhívás mellékletét képező területspecifikus mellékletek szerinti megyék településein, kivéve a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és városrészeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Megyéenként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetések a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon¹, 29 420 000 000 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló kormányhatározat alapján,
- forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság TKR eljárásrend szerint hoz döntést. A döntés-előkészítés során az irányító hatóság Döntés-előkészítő Bizottságot állít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27”), az Elszámolási Útmutató, a Pénzügyi Elszámolási Útmutató és mellékletei (pénzügyi összesítők), a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palvazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27”-ben, az Elszámolási Útmutatóban, valamint a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27”-ben, az Elszámolási Útmutatóban, vagy a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a felhívásban a továbbiakban: Korm. rendelet).

---

¹Az operatív programban rögzítettek alapján.

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei	5
1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?.....	6
1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	6
1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	6
2. A projekttel kapcsolatos elvárások	7
2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?.....	7
2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	8
2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?	9
2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	22
3. A finanszírozással kapcsolatos információk	23
3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?	23
3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?.....	23
3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?	23
4. A projektvégrehajtás időtartama	23
4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?.....	23
4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?	23
5. Mérföldkövek, indikátorok	24
5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?	24
5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?	25
6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások	26
6.1. Mire nem kapható támogatás?	26
6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?	26
6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?	29
6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?	29
6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?	29
6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?	29
6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?	29
6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?.....	29
7. Elszámolhatóság	30
7.1. Mennyi előleg igényelhető?	30
7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?	31
7.3. Melyek az elszámolható költségek?	31
7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?.....	33
7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?.....	34
7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?.....	37
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?	38
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok	38

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?	38
8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?	38
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok	40
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	40
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	40
10. További információk	40
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?	41
10.2. További dokumentumok	41
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége	42
12. Csatolandó mellékletek listája	42
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?	42
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?	43
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?	43
13. A felhívás szakmai mellékletei	43
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése	43
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:	44
13.3. További mellékletek	45

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A Felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be a **bölcsődei/óvodai ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások fenntartói/fenntartói jogok gyakorlását ellátó szervezet vagy az épületek tulajdonosai**, amennyiben az alábbi támogatást igénylők körébe tartoznak:

- a) Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 31);
- b) Helyi önkormányzatok és társulásaik (GFO 321, 327);
- c) Országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok és társulásaik (GFO 351, 353, 371, 373);
- d) Egyházi jogi személy (GFO 55);
- e) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 529, 563, 565, 569);
- f) Közalapítvány (GFO 561);
- g) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572, 573, 575, 576, 599);
- h) Önkormányzat többségi² tulajdonában lévő vállalkozások (GFO 11).

A támogatási kérelmet benyújthatja az **intézmény, szolgáltatás fenntartója**, amennyiben a lehetséges támogatást igénylők körébe tartozik. Ha az intézmény, szolgáltatás fenntartója különbözik az intézménynek, szolgáltatásnak helyet adó épület tulajdonosától, abban az esetben az épület tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata szükséges a támogatási kérelem benyújtásakor.

A 3000 fő vagy afölötti lakónépességű települések³ esetén új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhelyek létrehozására (beleértve: új intézmény/telephely/szolgáltatás/csoport létesítését, bezárt telephely újrainyitását) irányulóan **nem nyújtható be támogatási kérelem** olyan intézmény/szolgáltatás férőhelybővítésére/kialakítására vonatkozóan, melyek tervezett fenntartói⁴:

- Helyi önkormányzatok és társulásaik (GFO 321, 327);
- Országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok és társulásaik (GFO 351, 353, 371, 373);
- Egyházi jogi személy (GFO 55).

A támogatási kérelmet benyújthatja az **intézménynek, szolgáltatásnak helyt adó épület tulajdonosa**, amennyiben a tulajdonos és a fenntartó is a fenti támogatást igénylők körébe tartozik. Ha az intézménynek helyt adó épület tulajdonosa különbözik az intézmény fenntartójától, abban az esetben az intézmény fenntartójának hozzájáruló nyilatkozata szükséges a támogatási kérelem benyújtásakor.

Amennyiben **bérelt épületben** történik a fejlesztés, és a bérelt épület tulajdonosa nem tartozik a támogatást igénylők körébe, a támogatási kérelem benyújtására kizárólag a fenntartó jogosult. A fenntartónak ebben az esetben is a támogatást igénylők körébe kell tartoznia.

Csak eszközbeszerzést tartalmazó támogatási kérelem esetében a támogatási kérelem benyújtására kizárólag az intézmény fenntartója jogosult, akinek a támogatást igénylők körébe kell tartoznia.

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet a projektelőkészítés, projektmenedzsment, közbeszerzés és műszaki ellenőr tevékenységek megvalósítására az alábbi szervezetek:

- i) Megyei önkormányzat (GFO 321);
- j) Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)
- k) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 57; GFO 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

² Amennyiben a tulajdoni hányada eléri az 51%-ot.

³ A támogatási kérelem benyújtásakor a Belügyminisztérium rendelkezésre álló legfrissebb állandó lakosságszám nyilvántartási adatai alapján: <https://nyilvantarto.hu/hu/statisztikak?stat=kozerdeku>

⁴ A 3000 fő vagy afölötti lakónépességű települések az új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhelyek létrehozására önkormányzati (GFO 321, 327, 351, 353, 371, 373) és egyházi (GFO 55) fenntartó esetében a Helyreállítási és Ellenállóképeségi Eszköz (Recovery and Resilience Facility, RRF) keretében meghirdetett felhívásra nyújthatnak be támogatási kérelmet.

- l) Vállalkozás (GFO 11), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

- 1) Az "ÁÚF 21-27" „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.
- 2) Azon támogatást igénylő, amely:
  - a) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal (társulás esetén településenkénti bontásban), amennyiben releváns.
  - b) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
  - c) óvoda esetében a Felhívás 1.1. d) – h) alpontjaiban felsorolt fenntartói kör nem jogosult támogatásra, ha nem rendelkezik a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti köznevelési szerződéssel vagy egyoldalú nyilatkozattal⁵.
- 3) Azon támogatási kérelemre nem ítéhető meg támogatás, amely:
  - a) megvalósítási helyszíne Budapest és a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek közigazgatási területe, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
  - b) azon tevékenység megvalósítására irányul, amely megvalósítására korábban az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból – az adott épületre/épületrészre – vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére vagy az intézmény/szolgáltatás meglévő férőhelyeinek bővítésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
  - c) olyan tevékenység megvalósítására irányul, amely a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (Recovery and Resilience Facility, RRF) keretében támogatható, a Felhívás 1.1, valamint 13.1. pontjában kifejtettek alapján. Amennyiben a Felhívás keretére benyújtandó támogatási kérelem olyan bölcsődei intézmény/szolgáltatás fejlesztésére irányul, amely a RRF keretében támogatásra került vagy az RRF keretére támogatási kérelem benyújtása tervezett, szükséges a fejlesztések lehatárolását a megalapozó dokumentumban bemutatni.
  - d) olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztésére irányul, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött.

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

1. Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.

⁵ A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (2) szerint: Ha a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a Kormányval a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes köznevelési feladatokat ellátó hatóság, óvoda esetén a települési önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalja az állami, önkormányzati feladatellátásban való közreműködést, valamint kötelezettséget vállal a tanulók felzárkóztatására vonatkozó feladatok ellátására. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére nemzetközi szerződés alapján jogosult. Az egyoldalú nyilatkozat megtételére a belső egyházi jogi személy is jogosult.

2. A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
  - a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
  - b) azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az AVDH szolgáltatás ingyenesen elérhető, azonban elektronikus azonosítással (pl.: ügyfélkapu regisztrációval) kell rendelkezni hozzá. Az AVDH szolgáltatás itt érhető el: <https://magyarorszag.hu>. (Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon elérhető.)
3. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:
  1. Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
  2. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

2. A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

A) Bölcsődei ellátások (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) és óvodai intézmények fejlesztése, beleértve:

- a) új intézmény/telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely létesítése,
- b) bezárt telephely/feladatellátási hely újra nyitása,
- c) meglévő telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely fejlesztése,
- d) meglévő férőhelyek bővítése:
  - d1) bölcsőde, mini bölcsőde esetén legalább egy csoportszobával, a családi bölcsőde esetén egy új családi bölcsőde indításával való férőhely bővítés,
  - d2) óvoda esetében legalább egy új, 20 fő befogadására alkalmas csoportszobával történő férőhelybővítés.
- e) eszközbeszerzés:
  - e1) bútorok és egyéb berendezési tárgyak (pl.: udvari játékok; utcabútorok; játéktároló), eszközök (pl.: fejlesztő eszközök, egyéb jogszabályi kötelezettség miatti eszközbeszerzés) beszerzése közvetlenül a bölcsődei neveléshez, gondozáshoz, óvodai neveléshez kapcsolódóan,
  - e2) informatikai eszközök és kapcsolódó szoftverek, berendezések, IKT-eszközök, vezeték nélküli (ún. wireless) technológiák beszerzése a bölcsődei neveléshez, gondozáshoz, óvodai nevelési munkához kapcsolódóan,
  - e3) óvodák esetében élménypedagógiai módszerek alkalmazásához, a gyermekek komplex személyiségfejlődéséhez, illetve az iskola megkezdéséhez szükséges készség- és képességfejlődéshez szükséges fejlesztő játékok, egyéb eszközök beszerzése.

Az A) a) - d) alpontokban megnevezett tevékenységek keretében támogatható:

- 1) meglévő épület/helyiség felújítása, korszerűsítése (beleértve az épületgépészeti, épületvillamossági és épületszerkezeti fejlesztéseket),
- 2) meglévő épület/helyiség átalakítása,
- 3) meglévő épület/helyiség bővítése,
- 4) ingatlankiváltás,
- 5) új építés,
- 6) ingatlanvásárlás,
- 7) udvar, játszóudvar felújítása, kialakítása (pl.: kerítés, kert építése, javítása; zöldterület-fejlesztése, növelése, ivókút építése, fizikai aktivitásra építő programok infrastrukturális hátterének kialakítása).

Új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhely létrehozása – beleértve: új intézmény/telephely/szolgáltatás létesítését (A) a) pont); bezárt telephely újra nyitását (A) b) pont); meglévő férőhelyek bővítését (A) d) d1) pont) – önkormányzati (GFO 321, 327, 351, 353, 371, 373) és egyházi (GFO 55) fenntartó esetében, kizárólag a 3000 fő alatti lakónépességű települések esetében támogatható.

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

- 1) **Akadálymentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 2) **Infokommunikációs akadálymentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az infokommunikációs akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 3) **Azbesztmentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az azbesztmentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 4) **Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az energiahatékonysági szempontok érvényesítésére vonatkozó feltételek alapján.
- 5) **Nyilvánosság biztosítása.**

2.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

- 1) **Főzőkonyha vagy tálaló/melegítő konyha infrastruktúra fejlesztése** és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése
- 2) **Kerékpár támaszok és tárolók kiépítése, korszerűsítése**
- 3) A hatályos jogszabályokban minimálisan előírt számú **parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely fejlesztése**
- 4) **Megújuló energiaforrások kialakítása**
- 5) **Beléptető-, kamera- és riasztórendszer kialakítása, fejlesztése**
- 6) **Járműbeszerzés** (A Felhívás 2.3. C) 4) pontjában meghatározott elvárások teljesülése esetén támogatható.)
- 7) **A bölcsődei ellátási formák alapfeladatain túli szolgáltatás** (kizárólag játszócsoport és időszakos gyermekfelügyelet) kialakítása
- 8) **Gyermekpancsoló, szabadtéri zuhany létesítése, fejlesztése**
- 9) **Tanmedence felújítása, bővítése** (kizárólag óvodai intézmény esetén)
- 10) **Babakocsi tároló létesítése**
- 11) **A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó intézmény weboldalainak fejlesztése, kialakítása**

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

A) Az önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

A1) Általános feltételek a bölcsődei, óvodai ellátásra vonatkozóan:

1) Egy projekt keretében igényelhető támogatás:

- a) egy vagy több bölcsődei/mini bölcsődei intézmény egy vagy több telephelyen való kialakítására, férőhelybővítésére, fejlesztésére; több telephely összevonását egy telephelyre; vagy
- b) egy vagy több családi bölcsődei szolgáltatás kialakítására, férőhelybővítésére, fejlesztésére; vagy
- c) egy vagy több óvodai intézmény egy vagy több feladatellátási helyének elsősorban fejlesztésére, indokolt esetben férőhelybővítésére, esetleg kialakítására, újranyitására. (Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozatával lehet támogatást igényelni óvodai férőhelybővítés, óvodai épület újranyitása, új óvodai intézményegység vagy új óvodai feladatellátási hely létrehozása esetén.)

Külön-külön támogatási kérelemben javasolt benyújtani a bölcsődei intézmények, szolgáltatások / az óvodai intézmények fejlesztését, azonban ha:

- a fejlesztendő, létrehozandó intézmények/szolgáltatások egy épületben működnek vagy fognak működni, vagy
- a fenntartó vagy a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdonosa azonos,

a támogatást igénylő döntése alapján a fejlesztések benyújthatóak egy támogatási kérelemben is.

- 2) **Legalább egy önállóan támogatható tevékenység megvalósítása kötelező a támogatási kérelemben meghatározott feladatellátási helyenként/ telephelyenként/ szolgáltatásonként.** Választható tevékenység csak akkor támogatható, ha a fejlesztendő intézmény/szolgáltatás esetében önállóan támogatható tevékenység is betervezésre került a projektbe.
- 3) **Jelen felhívás keretében kizárólag bölcsődei ellátások** (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) **és óvodai ellátás fejlesztése támogatott.** Amennyiben a fejlesztendő intézmény/szolgáltatás más nem támogatható funkcióval egy épületben működik vagy kerül elhelyezésre, kizárólag a támogatható bölcsődei ellátáshoz/óvodai ellátáshoz kapcsolódó helyiségek, épületrészek fejlesztése számolható el. **A nem támogatható tevékenység, funkció esetén az építési és kapcsolódó projekt-előkészítési és szolgáltatási költségeket a Felhívás 6.2. fejezet 4) alpontja alapján arányosítani szükséges.**
- 4) Az olyan **közös használatú helyiségekben** (pl.: öltözők, folyosók), ahol több szolgáltatás működik együtt és ezek között van olyan szolgáltatás, amely nem támogatható, és az arányosítás nem lehetséges a közös térhasználat miatt, ebben az esetben az ott lévő támogatható szolgáltatás miatt az adott helyiség fejlesztése teljes mértékben támogatható, elszámolható. A közös helyiségben együtt működő szolgáltatások leírását és gyakorlati működésüket a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
- 5) **Építési beruházás (beleértve: a nem engedélyköteles beruházást, valamint építési engedély köteles beruházást) esetén helyszínrajz, vázlatrajz (jelenlegi és tervezett állapot bemutatása) és rövid műszaki leírás kötelező, melyet a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani.** Új építés, átalakítás és bővítés esetén felhasználhatóak a Lechner Tudásközpont honlapján közzétett bölcsődei koncepció- és kiviteli mintatervek is.
A rövid műszaki leírásnak tartalmaznia kell:
  - az épület és telekadatokat;
  - a helyiséglistát m² adatokkal;
  - a tervezett infrastrukturális fejlesztések szöveges leírását külön részletezve az akadálymentesítési és energiahatékonysági beruházásokat; valaminta fotódokumentációt a meglévő állapotról.
- 6) **A megvalósuló tevékenységek célja, hogy az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva csökkentsék a hozzáférhetőség területi különbségeit, megteremtsék az egészséges**

környezet és a hatékony nevelés infrastrukturális feltételeit, és ezzel biztosítva legyen a minőségi szolgáltatásokhoz való – kirekesztés nélküli – hozzáférés.

7) Kizárólag épületenergetikai korszerűsítésre irányuló projektek lehatárolási elvei:

Többségi önkormányzati tulajdonban és/vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság tulajdonában álló épület esetén kizárólag az épület energetikai korszerűsítésére vonatkozó tevékenységek (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) tervezésekor a támogatást igénylő döntése alapján a projekt benyújtható a releváns TOP_Plusz-3.3.1 konstrukció keretén belül vagy a TOP_Plusz-2.1.1 energetikai konstrukcióra. (Nyilatkozat épületenergetikai korszerűsítésről)

- a) Amennyiben a támogatást igénylő a TOP_Plusz-3.3.1 konstrukcióra kívánja benyújtani támogatási kérelmét, abban az esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy: a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés(ek) (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a 2021-2027 tervezési időszak TOP_Plusz-2.1.1 konstrukcióból támogatást.
- b) Amennyiben a támogatást igénylő a TOP_Plusz-2.1.1 konstrukcióra kívánja benyújtani támogatási kérelmét, abban az esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy: a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés(ek) (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a TOP_Plusz-3.3.1 konstrukcióból támogatást, és az épületenergetikai korszerűsítéseket és azok költségeit, számláit elkülönítve tartja nyilván. Ez esetben a projektbe bevonni tervezett épületeknek meg kell felelnie a TOP_Plusz-2.1.1 konstrukcióban részletezett tulajdonviszonyra vonatkozó követelményeknek.

A TOP_Plusz-3.3.1 konstrukció keretében támogatható funkcióknak helyet biztosító **nem többségi önkormányzati tulajdonban és/vagy nem többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság(ok) tulajdonában lévő épületek kizárólag energetikai korszerűsítését tartalmazó projektek a KEHOP Plusz keretében támogathatóak.**

- 7) Kizárólag azok a projektjavaslatok támogathatóak, amelyek a **felhívás célkitűzéseivel összhangban álló tevékenységeket tartalmaznak, és helyi szükségleteken alapulnak.** A felhívás nem támogat olyan projektjavaslatokat, melyek kihatásatlan kapacitásokat eredményeznek.
- 8) A fejlesztés **nem eredményezheti már meglévő funkcionális (nevelési, gondozási célú) helyiségek számának vagy területének csökkentését, ez alól kivétel lehet, ha a helyiségek mérete az átalakítással nem veszélyezteti a nevelési, gondozási feladatok ellátását.**
- 9) A támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani a Felhívás mellékletei között szereplő segédlet alapján készítendő **Megalapozó dokumentumot**, melynek célja információ nyújtása a támogatási kérelem megalapozottságáról, finanszírozási és megvalósíthatósági elemeiről.

Elvárás, hogy a megalapozó dokumentumban bemutatásra kerüljön a megvalósítás utáni fenntartás, működés és működtetés biztosítása, amelynek legalább az alábbiakra ki kell térnie:

- a) Szükséges röviden bemutatni, hogy a támogatást igénylő milyen szervezeti és műszaki erőforrásokkal rendelkezik a fejlesztés min. 5 éves fenntartásának biztosításához.
  - b) Pénzügyi oldalról kérjük, a várható fenntartás általános és tartós forrásainak karbantartási, pótlási, javítási költségek és azok tervezett pénzügyi fedezete biztosításának rövid bemutatását.
- 10) Önkormányzati tulajdonban lévő, korábban bölcsődeként/óvodaként működtetett **épület újrainyítása** esetén a támogatási kérelem benyújtásához képviselő-testületi határozat szükséges, amely az épület bölcsődei/óvodai funkcióval történő újrainyításával kapcsolatos döntést tartalmazza. A határozatot a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. Óvodai épület újrainyítása az Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozatához kötött.

11) Ingatlankiváltás esetén:

- a) a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni, hogy a kiváltandó telephely/feladatellátási hely meglévő férőhelyszámának megtartása indokolt-e, vagy a jövőben az új telephely/feladatellátási hely vonatkozásában várhatóan növekszik-e az igény a férőhelyekre.
- b) a létesítendő/bővítendő épületnek/épületegyüttesnek legalább a kiváltandó telephely/feladatellátási hely épületének/épületeinek minden bölcsődei/óvodai tevékenységhez kapcsolódó funkcióját teljeskörűen el kell látnia, tehát az új építés/bővítés az adott tevékenységhez kapcsolódó feladat-, kapacitás- és funkciócsökkenést nem eredményezhet, továbbá az új építésű épületnek meg kell felelnie a hatályos jogszabályok és a szabványok előírásainak.
- c) a támogatást igénylőnek a kiváltott ingatlan vonatkozásában igazolnia szükséges az új építés/ingatlankiváltás feltételeinek meglétét a második mérföldkőig, még akkor is, ha a kiváltott funkció a bölcsődei/óvodai neveléshez kapcsolódó intézmény, szolgáltatás már meglévő telephelyén/feladatellátási helyén bővítés során kerül kialakításra.

12) Új épület építésére az alábbi esetekben kerülhet sor:

- a) Új telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely létesítése esetén:
  - ha a támogatást igénylő nem rendelkezik az intézmény/szolgáltatás létesítéséhez szükséges épülettel; vagy
  - ha rendelkezik a szükséges épülettel, de az nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van.
- b) Már működő telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely fejlesztése esetén:
  - ha az épület, amelyben a fejleszteni kívánt ellátás jelenleg is működik, telekhatáron belül nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van, és a támogatást igénylő az ellátás befogadására alkalmas más épülettel nem rendelkezik.

Azt a tényt, hogy valamely ingatlan nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető, tervezői nyilatkozattal szükséges igazolni, illetve az ingatlan életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotát az illetékes megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének igazolásával (jegyzőkönyvvel) vagy statikai szakvéleménnyel vagy az Építésügyi Hatóság által kiadott igazolással szükséges alátámasztani melynek kelte korábbi, mint a támogatási kérelem benyújtásának időpontja. **(Nyilatkozatok, igazolások új épület építése esetén)**

13) Ingatlanvásárlás kizárólag önkormányzatok, a 2011. évi CLXXV. törvény alapján Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek, egyházi jogi személyek részére, és csak kivételes esetekben lehetséges, ha a támogatást igénylő alá tudja támasztani, hogy nem áll rendelkezésére olyan ingatlan, amelyet a gyermekek ellátására tudna hasznosítani. Ennek szükségességét a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni!

Ingatlanvásárlás költsége a támogatási kérelemben kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben a Felhívás 2.1 pontjában felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínéül szolgál. A megvásárolt ingatlan a projekt fenntartási időszak végéig nem idegeníthető el.

14) Eszközbeszerzésre vonatkozó elvárások:

- a) **Bútorok és egyéb berendezési tárgyak** (pl.: udvari játékok; utcabútorok; játéktároló), eszközök (pl.: fejlesztő eszközök, egyéb jogszabályi kötelezettség miatti eszközbeszerzés) beszerzése abban az esetben támogatható, amennyiben az közvetlenül kapcsolódik a bölcsődei neveléshez, gondozáshoz, óvodai neveléshez.

a1) Bölcsődei ellátások esetében:

- Az egyes bölcsődei ellátások működtetéséhez szükséges berendezési tárgyakat, eszközöket és a kötelező minimum felszerelések jegyzékét a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete tartalmazza.
- Támogatható a kötelező (minimális) felszerelési jegyzékben nem szereplő, de az intézmény/szolgáltatás szakmai programjában meghatározott foglalkozások megtartásához, a kisgyermek ellátáshoz szükséges, és a

kisgyermeknevelők által használatos eszközök, egyéb eszközök beszerzése is.

- Bölcsőde, mini bölcsőde esetén a kötelező (minimális) felszerelési jegyzéket kiegészítő, a Magyar Bölcsődék Egyesülete által meghatározott ajánlást is javasolt figyelembe venni az eszközbeszerzés esetén: <https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/M%C3%B3dszertani%20feladatok/Felszerelési%20jegyzék%20ajánlás.pdf>

a2) Óvodai ellátás esetében:

- A kötelező (minimális) helyiség- és eszközjegyzéket a Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete, valamint a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről szóló jegyzék tartalmazza: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatasi/Tanevkezes2020/202012_2_sz_melleklet_honlapon_elr_heto_reesz.pdf
  - A kötelező (minimális) felszerelési jegyzékben meghatározott eszközök és felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel, melyet indokolni szükséges a „Beszerzendő eszközök listája” c. dokumentumban.
  - Támogatható a kötelező (minimális) felszerelési jegyzékben nem szereplő, de az intézmény pedagógiai programjában meghatározott foglalkozások megtartásához, a nevelési munkához szükséges, és a pedagógusok által használatos eszközök, egyéb eszközök (pl.: a környezettudatos nevelést, és a közlekedésbiztonságot elősegítő eszközök) beszerzése is.
- a3) A felhívás keretében kizárólag olyan játszótéri eszközök beszerzése számolható el, amelyek tanúsítvánnyal rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy a megjelölt célcsoport (0-3 éves és 3-6 éves korosztály) igényeinek megfelelnek a játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet alapján.
- a4) A Felhívás keretében használt eszközök, egyszer használatos eszközök és forgóeszközök beszerzése nem támogatható, így az ilyen jellegű tételek költsége nem elszámolható (még akkor sem, ha jogszabály kötelezően írja elő azok rendelkezésre állását)!
- b) **Informatikai eszközök és kapcsolódó szoftverek, berendezések, IKT-eszközök, vezeték nélküli (ún. wireless) technológiák beszerzése** abban az esetben támogatható, amennyiben azok a bölcsődei neveléshez, gondozáshoz, óvodai nevelési munkához kapcsolódnak.
- c) A projekt keretében beszerzendő eszközöket a **Beszerzendő eszközök listája** c. dokumentumban szükséges feltüntetni.

A2) Bölcsődei ellátásokra vonatkozó elvárások:

- 1) A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a bölcsődei **csoportszoba hasznos alapterületének** gyermekenként **legalább 3 m²-nek** kell lennie.
- 2) A bölcsődei, mini bölcsődei csoportban és családi bölcsődében nevelhető, gondozható gyermekek létszámára vonatkozó előírásokat a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 46. §-a, 49. §-a és 51/F. §-a tartalmazza. A Felhívás keretében a fejlesztéssel (beleértve a felújítás, átalakítás, új építés, bővítés eseteit is) érintett csoportszobának:
  - bölcsőde esetében legalább 12 fő, legfeljebb 14 fő,
  - mini bölcsőde esetében legalább 5 fő, legfeljebb 8 fő,
  - családi bölcsőde esetében legalább 5 fő, legfeljebb 8 főbefogadására kell alkalmasnak lennie.
- 3) Férőhelybővítést célzó fejlesztés esetén a **bővítés minimális mértéke** – a támogatási kérelem benyújtása szerinti kiinduló állapothoz képest – **legalább egy bölcsődei, mini bölcsődei csoportszoba, vagy egy új családi bölcsőde** létrehozása.
- 4) Az egyes bölcsődei ellátások működtetéséhez szükséges **helyiségek és kötelező (minimum) eszközök listáját** a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete tartalmazza.

- 5) A játszóudvar úgy kell kialakítani, hogy alapterülete lehetővé tegye a bölcsődei gyermekcsoport egyidejű befogadását és egészséges, biztonságos körülmények közötti tevékenységét. Amennyiben a többcélú óvoda-bölcsődeként működő bölcsőde vagy mini bölcsőde az óvoda épületében kerül kialakításra, az udvaron elkülönített játszórészt kell kialakítani a 3 éven aluli gyermekek számára.
- 6) **Szolgáltatói nyilvántartással kapcsolatos előírások:**
- Meglévő bölcsődei intézmény/szolgáltatás fejlesztése, férőhelybővítése esetén feltétel a szolgáltatói nyilvántartásba történt bejegyzés.
  - Új intézmény/szolgáltatás létrehozása esetén a projekt záró beszámoló elfogadásának feltétele az intézmény/szolgáltatás szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése.
- 7) **Bölcsődei módszertani szakértő bevonására vonatkozó előírások:**
- A bölcsődei ellátást nyújtó intézmények (bölcsőde és mini bölcsőde), valamint szolgáltatások (családi bölcsőde) kialakítását és férőhelybővítését célzó fejlesztések esetében, a projekt tervezésébe és a szakmai kivitelezés nyomán követésébe bölcsődei módszertani szakértő bevonása kötelező.
  - A bölcsődei, mini bölcsődei ellátásokra kijelölt módszertani szervezet a Magyar Bölcsődék Egyesülete; míg a családi bölcsődei ellátásra kijelölt módszertani szervezet a MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete (a továbbiakban: módszertani szervezet).
A támogatást igénylőnek szükséges megkeresni – a projekt fejlesztési tartalmától függően – az érintett módszertani szervezetet, mely az adott területen kijelöli az a) pontban meghatározott szakértőt.
Magyar Bölcsődék Egyesületének elérhetőségei:
    - email: palyazat.mbemodszertan@gmail.com
    - székhelye: 1119 Budapest, Tétényi út 46/48.
 MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesületének elérhetőségei:
    - email: modszertan@macske.hu
    - székhelye: 8000 Székesfehérvár, Budai út 56/a.
  - A támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani azt az együttműködési megállapodást, amelyet a támogatást igénylő és a módszertani szervezet kötött. A megállapodás sablonok a felhívás mellékletét képezik.
  - A módszertani szakértő projekt tervezésében és szakmai kivitelezés nyomán követésében történő részvételére vonatkozó igazolásokat (benyújtott dokumentumok megfelelőségéről szóló szakértői igazolásokat) szükséges benyújtani a releváns mérőoldkőnél⁶. A bölcsődei módszertani szakértő együttműködéséről szóló emlékeztetőt a projekt záró beszámolóhoz szükséges benyújtani.
- 8) **Bölcsődére vonatkozó további szabályok:**
- A bölcsőde működhet bölcsődének épült épületben vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.
  - A bölcsőde tervezésére, új építésére, illetve más épületből történő kialakítására, átalakítására, bővítésére vonatkozó előírások megtalálhatóak:
    - a nevelési intézmények tervezési előírásairól szóló szabványban (hivatkozási szám: MSZE 24210-1:2012),
    - az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletben (továbbiakban: OTÉK), valamint
    - a vonatkozó szakmai ágazati jogszabályban⁷.
 A bölcsőde tervezésénél, új építésénél, fejlesztésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál, bővítésénél az OTÉK előírásainak és az MSZE 24210-1:2012 szabványnak, vagy azzal egyenértékű építési és műszaki megoldásnak az alkalmazásával kell eljárni, azzal a feltétellel, hogy a bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete nem lehet kevesebb, mint 3 m²/gyermek. A fenti előírásoknak való

⁶ A támogatási kérelem beadásához szükséges tervek elkészítésében való közreműködésről szóló igazolást legkésőbb az első mérőoldkőig szükséges benyújtani. A projekt szakmai kivitelezés nyomán követésében való részvételről szóló igazolást legkésőbb a projekt fizikai befejezésének mérőoldkőéig szükséges benyújtani.

⁷ 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

megfelelőséget a műszaki dokumentációhoz mellékelten csatolt tervezői nyilatkozattal kell igazolni. Szabvánnyal egyenértékű építési és műszaki megoldás alkalmazása esetén be kell mutatni, hogy a tervezett fejlesztés, új építés miért minősül egyenértékűnek.

- c) A megalapozó dokumentumban igazolni szükséges a **bölcsőde létrehozásának/férőhelybővítésének szükségességét** az alábbi szempontok bemutatásával:

- c1) a beruházással érintett település bölcsődei, valamint a 3 éven aluli gyermekek ellátását biztosító egyéb szolgáltatással való ellátottságát, valamint azok férőhelyszámát (amennyiben releváns);
- c2) a beruházással érintett település vonzáskörzetének⁸ bölcsődei, valamint a 3 éven aluli gyermekek ellátását biztosító egyéb szolgáltatással való ellátottságát. Amennyiben más településről jelentkező igényt is beszámítanak, akkor mindenképpen szükséges bemutatni, hogy a bevont települések tekintetében a férőhelyek hogyan alakulnak, illetve, hogy ezen települések esetében nem kíván(nak) férőhelyet bővíteni vagy amennyiben igen, a fejlesztések szükségessége megalapozott;
- c3) a település összes bölcsődei intézményének férőhelyeit, kihasználtságukat az elmúlt 3 év tekintetében (amennyiben releváns);
- c4) a bölcsődébe férőhelyhiány miatt fel nem vett gyermekek számát⁹ (az elmúlt 3 évben, ha releváns);
- c5) a bölcsődei szolgáltatásra vonatkozó folyamatban lévő fejlesztéseket;
- c6) a településen élő 3 éven aluli gyermekek számának alakulását az elmúlt 3 évben;
- c7) a településen élő 3 éven aluli gyermekek számát (az adott évben), valamint ezen belül a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát;
- c8) amennyiben a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma kevesebb, mint 40 fő, de igény van az ellátás megszervezésére, a felmerült igények bemutatása.

9) Mini bölcsődére vonatkozó további szabályok:

- a) A mini bölcsőde működhet egy bölcsődének épült épületben vagy a mini bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.
- b) A mini bölcsőde tervezésénél, új építésénél, fejlesztésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál az OTÉK előírásainak az alkalmazásával kell eljárni.
- c) A megalapozó dokumentumban igazolni szükséges a **mini bölcsőde létrehozásának/férőhelybővítésének szükségességét** az alábbi szempontok bemutatásával:
  - c1) a tervezett ellátási területen működik-e a 3 éven aluli gyermekek napközbeni elhelyezését szolgáló intézmény, vagy szolgáltatás. Ha igen, a már működő szolgáltatások milyen kapacitással állnak rendelkezésre az igénybevevők számára.
  - c2) a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma (az adott évre vonatkozóan), ezen belül a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.
  - c3) amennyiben a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma nem indokolja az ellátás megszervezését, de igény van az ellátás megszervezésére, a felmerült igények bemutatása.

10) Családi bölcsődére vonatkozó további szabályok:

- a) A családi bölcsőde működhet – a felhívás szempontjából támogatható – bölcsődei funkciónak megfelelően kialakított helyiségben.
- b) A megalapozó dokumentumban igazolni szükséges a **családi bölcsőde létrehozásának/férőhelybővítésének szükségességét** az alábbi szempontok bemutatásával:
  - b1) a tervezett ellátási területen működik-e a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, vagy szolgáltatás. Ha igen, a már működő szolgáltatások milyen kapacitással állnak rendelkezésre az igénybevevők részére.

⁸ A település földrajzi elhelyezkedésének sajátosságai alapján a támogatást igénylő feladata a bölcsődei, valamint a 3 éven aluli gyermekek ellátását biztosító egyéb szolgáltatással való ellátottság tekintetében a vonzáskörzet meghatározása és annak bemutatása.

⁹ Az adott intézményben rendelkezésre álló adatok alapján szükséges bemutatni (szövegesen vagy táblázatos formában) összesítve a jelentkezőket és hogy ahhoz képest hányat tudtak felvenni a rendelkezésre álló férőhelyek alapján.

- b2) a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma (az adott évre vonatkozóan), ezen belül a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.
- b3) amennyiben a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma nem indokolja az ellátás megszervezését, de igény van az ellátás megszervezésére, a felmerült igények bemutatása.

A3) Óvodára vonatkozó elvárások:

- 1) **Meglévő óvoda fejlesztése** (pl.: átalakítás, felújítás, ingatlankiváltás, eszközbeszerzés stb., ide nem értve a férőhelybővítés esetét) abban az esetben támogatható, amennyiben a fejlesztendő feladatellátási hely férőhely kihasználtsága (befiratott gyermekek száma) a támogatási kérelem benyújtásának időpontjakor az aktuális nevelési évre vonatkozó **OSA adatlapok alapján eléri a feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám legalább 60,00%-át**. Az adatok alátámasztásához az OSA4TANU adatlap a04t18 tábla (gyermekek száma óvodai feladatellátási helyenként), valamint az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként) benyújtása szükséges.
- 2) **Férőhelybővítést célzó fejlesztés** kizárólag abban az esetben támogatható, amennyiben a férőhelyek kihasználtsága (befiratott gyermekek száma) a támogatási kérelem benyújtásának időpontjakor az aktuális nevelési évre vonatkozó **OSA adatlapok alapján eléri a feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám legalább 90,00%-át**. Az adatok alátámasztásához az OSA4TANU adatlap a04t18 tábla (gyermekek száma óvodai feladatellátási helyenként), valamint az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként) benyújtása szükséges.
- 3) A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (a továbbiakban: Nkt.) 8.§-a alapján a gyermek 3 éves korától kötelező az óvodai nevelés. A törvényi előírásoknak való megfelelés érdekében azon települések esetében, ahol férőhelyhiány mutatkozik új férőhelyek létrehozása is támogatható.
- 4) Óvodai férőhelybővítés, óvodai épület újranyitása, új óvodai intézményegység vagy új óvodai feladatellátási hely létrehozása esetén az **Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozata** szükséges a támogatási kérelem benyújtásához. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma érintett szakterületének elérhetőségei:
  - e-mail cím: kozoktatas@emmi.gov.hu
  - levelezési cím: 1055 Budapest, Szalay u 10-14.
- 5) **Férőhelybővítést célzó fejlesztés esetén** kizárólag olyan projekt támogatható, ahol igazolt az **óvodai férőhelybővítés szükségessége**, ehhez a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni:
  - a) a beruházással érintett település körzet és vonzáskörzet¹⁰ óvodai szolgáltatással való ellátottságát (társulás esetén: a társulás összes településére vonatkozóan, vagy csak arra a településre vonatkozóan, ahol a fejlesztés történik);
  - b) a település körzetének és vonzáskörzetének összes óvodájának vonatkozásában, valamennyi feladatellátási hely férőhelyeit, azok kapacitás-kihasználtságát (a vonzáskörzet részletes bemutatásával, mely települések tartoznak az adott vonzáskörzetbe az igényfelmérés alapján). Ebben az esetben az igényfelmérésbe bevont település(ek)nek nyilatkozni szükséges arról, hogy nem kíván(nak) a településen férőhelyet bővíteni vagy amennyiben igen, a fejlesztések szükségessége megalapozott.
  - c) a fel nem vett és/vagy elutasított gyerekek számát intézményi szinten (az elmúlt 3 évben, ha releváns);
  - d) a támogatási kérelem benyújtásának időpontkor az **aktuális nevelési évre vonatkozó OSA adatlapok alapján a megadott feladatellátási helyen a gyermekek számát**. Az adatok alátámasztásához az OSA4TANU adatlap a04t18 tábla (gyermekek száma óvodai feladatellátási helyenként), valamint az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként) benyújtása szükséges.
  - e) az óvodába férőhelyhiány miatt fel nem vett gyermekek számát (az elmúlt 3 évben, ha releváns);

¹⁰ A település földrajzi elhelyezkedésének sajátosságai alapján a támogatást igénylő feladata az óvodai szolgáltatással való ellátottság tekintetében a vonzáskörzet meghatározása és annak bemutatása.

- f) az óvodai végzős csoportokból visszatartott gyerekek számát, statisztikai adatokkal alátámasztva¹¹ (a releváns feladatellátási hely vonatkozásában);
- g) az óvodai feladatellátással kapcsolatban folyamatban lévő fejlesztéseket;
- h) a 0-6 évesek számának alakulását az elmúlt 3 évben és az egyéb, 0-6 éves gyermekek számára biztosított ellátási formákat, azok férőhelyeinek számát a településre vonatkozóan;
- i) a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság¹² támogatási kérelem benyújtásakor legfrissebb koréves továbbvitt népszámlálási kimutatásával, a következő három évben várható óvodaköteles gyermekek számát településre vonatkozóan (aki pl.: 2021-ben 2 éves, az 2022-ben 3 éves lesz, aki 2021-ben 4 éves, az 2022-ben 5 éves lesz, és így tovább);
- j) a lakosságszám demográfiai előrejelzése és egyéb okok miatti növekedésének bemutatását. (Bemutatandóak a lakónépesség méretére, szerkezetére, valamint a születések becsült nagyságára vonatkozó előrejelzések, de további szempontok is kifejtésre kerülhetnek.)
- 6) Az **óvoda helyiségeire** előírt követelménynek megfelel a **fejlesztés**, ha a nemzeti szabványban rögzített, vagy a nemzeti szabvánnyal azonos vagy azzal egyenértékű építési és műszaki előírásoknak megfelel az épület, azzal az eltéréssel, hogy az óvodai csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2,0 m²/fő.
- Az óvodai helyiségekre vonatkozó előírások megtalálhatóak:
- az oktatási intézmények tervezési előírásairól szóló szabványban (hivatkozási szám: MSZE 24203-1:2012, I. rész: Óvodák),
  - az OTÉK-ban, és
  - a vonatkozó ágazati jogszabályban¹³.
- Azt, hogy a fejlesztéssel megvalósuló épület létesítése, kialakítása mely építési és műszaki előírásoknak felel meg, a műszaki dokumentációhoz mellékelten csatolt tervezői nyilatkozattal kell igazolni. Szabvánnyal egyenértékű építési és műszaki megoldás alkalmazása esetén be kell mutatni, hogy a tervezett fejlesztés miért minősül egyenértékűnek.
- 7) **Új építés és bővítés esetében** a vonatkozó ágazati jogszabályok¹⁴ szerint meghatározott minimum követelményeknek szükséges teljesülniük a fejlesztés típusától függően. A rendeletben szereplő helyiségek kialakítása csak új építés és férőhelybővítés esetén kötelező jellegű.
- 8) **Óvodai férőhelybővítés, új férőhelyek létrehozása** esetén kizárólag olyan fejlesztések támogathatóak, melyek keretében az érintett feladatellátási helyen **minimum egy új, legalább 20 fő befogadására alkalmas csoportszobával** történő óvodai férőhelybővítés, férőhelylétesítés valósul meg.
- 9) **A fejlesztés nem eredményezheti új OM azonosítóval rendelkező intézmény létesítését**, kivéve, ha:
- a) a támogatási kérelem keretében meglévő intézmények összevonását (jogutódlás) követően új intézmény jön létre, vagy a jogutódlás következtében új feladatellátási hely kerül bevonásra az intézmény meglévő feladatellátási helyei közé. Az új intézmény létrehozására az önkormányzati intézkedési tervben foglaltakkal összhangban, az abban foglalt célok, fejlesztések megvalósítása érdekében kerül sor. Ebben az esetben a támogatást igénylő a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati támogatást igénylő esetén működési engedélyét) a projekt fizikai zárásáig módosítani köteles, és azt a záró szakmai beszámolóban szükséges benyújtani.
- b) a települési önkormányzat a korábban bezárt óvodai intézmény újrainyításáról dönt.

¹¹ Az intézménynél rendelkezésre álló adatok, vagy az Oktatási Hivatal részéről kiadott adatszolgáltatása alapján.

¹² Mint a KEKKH általános jogutódja.

¹³ Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet (1. ÓVODA) illetve a

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/Tanevkezes2020/202012_2_sz_melleklet_honlapon_elerhető_reesz.pdf

¹⁴ Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet (1. ÓVODA) illetve a

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/Tanevkezes2020/202012_2_sz_melleklet_honlapon_elerhető_reesz.pdf

- 10) **Helyrajzi szám változás** esetében a kedvezményezett a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati fenntartók esetén működési engedélyét) a projekt fizikai befejezéséig módosítani köteles, és azt legkésőbb a záró szakmai beszámolóban szükséges benyújtani.
- 11) **Nem támogatható az az óvodai intézmény, mely nem vállalja a befogadó-elvű nevelési gyakorlat megvalósítását, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű (SNI), vagy a hátrányos helyzetű gyermekek integrált/integrációs nevelését, kivéve a kizárólag gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelést ellátó óvodai feladatellátási helyek fejlesztését.** A kedvezményezett a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati fenntartók esetén működési engedélyét) a projekt fizikai zárásáig módosítani, és azt a záró szakmai beszámolóban benyújtani köteles. A vállalás vagy hátrányos helyzetű gyerekek integrált nevelését vagy SNI-s gyerekek integrációs nevelését jelenti (SNI-s gyerekek esetén elegendő egy sajátosság vállalása).
- 12) **Óvodai intézmény fenntartójára vonatkozó elvárások:**
- A felhívás 1.1. fejezet d)-h) pontjában felsorolt támogatást igénylő szervezet abban az esetben jogosult támogatásra, ha **rendelkezik a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti köznevelési szerződéssel vagy egyoldalú nyilatkozattal**¹⁵. Amennyiben a támogatást igénylő nem helyi önkormányzat, állami intézmény, úgy a **fejlesztés támogatásához helyi önkormányzat hozzájárulása szükséges**, igazolva azt, hogy férőhelybővítés szükséges és a fejlesztés nem veszélyezteti az önkormányzati fenntartású óvodák hosszú távú fenntarthatóságát.
  - A felhívás 1.1. fejezet d)-h) pontjában felsorolt támogatást igénylők esetében **közös nyilatkozat** tétele szükséges, amelyben a (nem állami, nem önkormányzati, nem nemzetiségi/kisebbségi önkormányzati) támogatást igénylő és az önkormányzat vállalja, **hogy a projekt támogatása esetén köznevelési szerződést kötnek vagy egyoldalú nyilatkozatot nyújtanak be** – a beruházás megvalósítását követően – az önkormányzati feladatellátásban való közreműködésről, amely nem lehet rövidebb időtartamú, mint a kötelező fenntartási időszak (5 év).
  - Nem támogatható olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztése, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött (Nkt. 31.§ (2) c)). Ennek vizsgálatára a köznevelési szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat alapján kerül sor.

B) A kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

1) Akadálymentesítés:

Közszolgáltatást¹⁶ végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész érintettsége esetében:

- a) **Épület bővítése, felújítása, átalakítása esetén a beruházásnak az alábbi, akadálymentesítési követelményeknek kell megfelelni:**

Biztosítani szükséges:

- **az intézményhez, szolgáltatáshoz kapcsolódóan legalább egy akadálymentes parkolót,**
- **az épület főbejáratának vagy egy másik bejárat akadálymentesítését (elérési útvonal biztosításával),**
- **legalább egy akadálymentes mosdó kialakítását (elérési útvonal biztosításával):** Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az

¹⁵ A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (2) szerint: Ha a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes köznevelési feladatokat ellátó hatóság, óvoda esetén a települési önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalja az állami, önkormányzati feladatellátásban való közreműködést, valamint kötelezettséget vállal a tanulók felzárkóztatására vonatkozó feladatok ellátására. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére nemzetközi szerződés alapján jogosult. Az egyoldalú nyilatkozat megtételére a belső egyházi jogi személy is jogosult.

¹⁶ A közszolgáltatás fogalmába a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. 4. § f) pontjában megadott meghatározások mindegyike beleértendő.

akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást kell benyújtani.

- **projektarányos akadálymentesítést:** Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengén látók érdekében, a megfelelő színkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása). Elektromos hálózat teljes felújításánál pl.: a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni.

A tervezés és megvalósítás során kötelező az OTÉK akadálymentesítés szempontjából releváns előírásainak betartása.

Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlásként a Felhívás mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentum nyújt segítséget.

Az akadálymentesítés részleges kialakítása kizárólag az alábbi esetekben lehetséges:

- amennyiben a műszaki adottságok alapján nem megfelelően biztosítható a fejlesztés akadálymentes kialakítása. Erről a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek és tervezőnek együttesen szükséges nyilatkoznia.
- az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek esetén. Továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok esetében. (Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről)

A fenti esetekben is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a Felhívás mellékletét képező „Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében” című dokumentum tartalmazza.

b) Új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az OTÉK előírásainak kell megfelelni.

c) Bővítés, felújítás, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési dokumentációja és/vagy építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős vagy végleges és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős vagy végleges és hatályos építési engedély bizonyítja. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetében tervezői nyilatkozat benyújtása szükséges arra vonatkozóan, hogy a projekt nem engedélyköteles és megfelel a hatályos OTÉK előírásainak.

d) Rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő bevonása szükséges az alábbiak szerint:

- A tervezés során a műszaki dokumentumok részeként akadálymentesítési tervfejezetet szükséges benyújtani.
- A kivitelezés végén nyilatkozatot szükséges benyújtani az akadálymentesítés megvalósulásáról a projekt záró beszámolóban.

2) Infokommunikációs akadálymentesítés:

Amennyiben az adott projekt esetében a bölcsődei ellátás nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó intézmény weboldalának kialakítása, fejlesztése is tervezett, kötelező az infokommunikációs akadálymentesítés projektarányos megvalósítása, amely a Felhívás szempontjából kizárólag a weboldalak akadálymentesítését jelenti.

Az akadálymentes weboldalak kialakításával, fejlesztésével kapcsolatban a „Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez” c. dokumentum nyújt segítséget, továbbá informatikai szakember felkeresése szükséges a megfelelő megvalósítás érdekében, melyet a szakember

nyilatkozatával (Informatikai szakember nyilatkozata az infokommunikációs akadálymentesítésről) szükséges alátámasztani a projekt megvalósítása során, de legkésőbb a projekt fizikai befejezése mérföldkőnél.

„Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez” c. dokumentumban meghatározott minimum feltételek az akadálymentes weboldal kialakításával, fejlesztésével kapcsolatban az alábbiak:

- Az egyetemes tervezés alapján az összes felhasználó számára elérhetővé kell tenni a szervezet weboldalának megfelelő használatát. A közös, normál weboldalnak szükséges akadálymentesen működnie, nem pedig egy külön akadálymentes verzió létrehozása a cél, amely csak a látássérülteket segíti.
- Az akadálymentes weboldal szabványa a WCAG 2.0, melynek minimum szintjét az „A” szintet szükséges elérni.
- A HTML és CSS forráskód szabványossága.

3) Azbesztmentesítés:

Amennyiben a beruházással érintett épület/épületrész szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben. Kötelező továbbá projektarányos módon minden egyéb azbeszt tartalmú szerkezet mentesítése. A projekttel nem érintett épületszerkezetek egyéb azbeszt tartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, azonban javasolt és elszámolható a felhívás keretében.

3) Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése:

Az energiahatékonysági és megújuló energia felhasználás kiterjesztése szempontok érvényesítése a Felhívás keretében horizontális követelményként kerül teljesítésre. A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíthetők az energiahatékonysági és megújuló energia alapú korszerűsítés szempontjai:

- az épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése (pl. utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje), vagy
- a fűtési és/vagy HMV (használati meleg víz) rendszer korszerűsítése, vagy
- a nap alapú megújuló energia felhasználás megvalósítása/növelése révén.

Fentiek kapcsán elvárás, hogy amennyiben a fejlesztéssel (felújítással, átalakítással, bővítéssel, új építéssel) érintett épület az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik, úgy arra vonatkozóan a rendeletben foglalt előírások, továbbá az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet fejlesztés időpontjában hatályos szabályozása alkalmazandók és az elvárt energetikai elvárásokat az épület teljesítse.

A Megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni a tervezett energetikai célú beruházásokat, alátámasztani a tervezett korszerűsítési elemek indokoltságát. A fejlesztések tervezett jövőbeli állapot szerinti megvalósulásának nyomon követhetősége érdekében a projekt dokumentáció részeként legkésőbb az első mérföldkőig csatolni szükséges a kiinduló állapotra elkészített hiteles energetikai tanúsítványokat, illetve a megvalósítandó állapotra vonatkozó energetikai számítást. Kizárólag a tanúsítványban feltüntetett, javasolt korszerűsítési tevékenységek támogathatók.

Háztartási méretű kiserőmű telepítéshez kapcsolódó szabályok:

- legfeljebb háztartási kiserőmű (HMKE) méretű, maximum 50 kVA erőművi névleges teljesítőképességű beruházás támogatható,
- az inverter kimenő teljesítménye nem haladhatja meg a szolgáltató által jóváhagyott csatlakozási dokumentációban szereplő engedélyezett csatlakozási teljesítményt.
- Az inverter kimenő teljesítményét legfeljebb 20%-kal haladhatja meg a beépített napelemek összesített névleges teljesítménye.

A megvalósuló tevékenységek tekintetében releváns esetben kötelezően alkalmazandó a Felhívás 6.2. fejezet 4) alpontjában meghatározott költségarányosítás.

A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás jogszabályi előírásoknak való megfelelését tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani az első mérföldkőig.

C) A választható, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

1) **Főzőkonyha, vagy tálaló/melegítő konyha** infrastruktúra fejlesztése és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése az alábbi feltételekkel támogatható:

a) **Főzőkonyha fejlesztése** (beleértve meglévő korszerűsítését, felújítását, illetve új létrehozását), és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése az alábbi feltételekkel és felhívásokból támogatható:

a1) Ha a fejlesztendő főzőkonyha legalább 51%-ban bölcsődei ellátási formák (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) és óvodák számára állít elő adagszámokat és az ezen kívüli adagszámok a Nkt. 7§ (1) b)-g), i)-k), valamint a 20. § (1) szerinti köznevelési intézmények¹⁷ és szociális ellátások adagszámai, támogathatósága a TOP_Plusz-3.3.1 konstrukcióban lehetséges.

a2) Ha a fejlesztendő főzőkonyha legalább 51%-ban szociális adagszámokat állít elő, és az ezen kívüli adagszámok a bölcsődei ellátási formák (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde), óvodák és a Nkt. 7§ (1) b)-g), i)-k), valamint a 20. § (1) szerinti köznevelési intézmények kiszolgálásához kapcsolódnak, támogathatósága a TOP_Plusz-3.3.2 konstrukcióban lehetséges.

a3) Ha a fejlesztendő főzőkonyha legalább 51%-ban a Nkt. 7§ (1) b)-g), i)-k), valamint a 20. § (1) szerinti köznevelési intézményekhez kapcsolódó adagszámokat állít elő és az ezen kívüli adagszámok bölcsődei ellátási formák, óvodák vagy szociális ellátások adagszámai, támogathatósága a TOP_Plusz-3.3.4 konstrukcióban lehetséges.

a4) Ha a fejlesztendő főzőkonyha adagszámainak legalább 51%-át a bölcsődei ellátási formák (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde), óvodák, a Nkt. 7§ (1) b)-g), i)-k), valamint a 20. § (1) szerinti köznevelési intézmények és a szociális ellátások adagszámai együttesen érik el, támogathatósága a TOP_Plusz-3.3.1, a TOP_Plusz-3.3.2 és a TOP_Plusz-3.3.4 konstrukcióban is lehetséges. Egy konyha fejlesztése csak egy felhívás keretében támogatható, melyről a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges a támogatási kérelem benyújtásakor (**Nyilatkozat főzőkonyha fejlesztéséről**).

a5) Amennyiben a fejlesztendő főzőkonyha legalább 51%-ban közétkeztetést lát el, amely nem kizárólag az a1) pont szerinti bölcsődei, óvodai vagy a2) pont szerinti szociális ellátáshoz vagy a3) pont szerinti köznevelési intézményekhez kapcsolódó adagszámokat jelenti, úgy támogathatósága a TOP_Plusz-1.1.1 konstrukció keretében lehetséges.

Szociális ellátási adagszámok: a szociális alapszolgáltatásban, valamint a szakosított szociális ellátásban részesülőknek előállított adagszámokat jelentik.

Ha a főzőkonyha for-profit típusú étkeztetés is végez, akkor az adott fejlesztésre jutó – építési és járulékos (kapcsolódó szolgáltatások, eszközbeszerzés) – költségeket az előző évi összesített és a következő évi tervezett adagszámok alapján arányosítani szükséges.

For-profit típusú étkeztetésnek minősül a felhívás szempontjából az az adagszám, amiből a fenntartónak többletbevétele keletkezik (pl.: rendezvények kiszolgálásakor). A közétkeztetésre továbbadott adagszámok és a munkahelyi étkeztetés adagszámai nem számítanak bele a for-profit típusú adagszámba.

Főzőkonyha-fejlesztés esetén a megalapozó dokumentumban szükséges beszámolni az ellátandó (az előző évi, a jelenlegi és a jövőben a fenntartási időszakig tervezett) adagszámokról és azok ellátási területéről.

A fenti lehatárolási szempontoknak való megfelelést a támogatási kérelem benyújtásakor tervezett adagszámok alapján kerül vizsgálatra.

¹⁷ Általános iskola, gimnázium, szakgimnázium, szakiskola, készségfejlesztő iskola, alapfokú művészeti iskola, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény, kollégium, pedagógiai szakszolgálati intézmény, többcélú köznevelési intézmény.

- b) **Tálaló vagy melegítő konyha fejlesztése** (beleértve meglévő korszerűsítését, felújítása, illetve új létrehozását) és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése is támogatható a bölcsődei ellátási formákhoz (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) és óvodákhoz kapcsolódóan.
- Amennyiben a fejlesztendő tálaló/melegítő konyha egyéb étkeztetést is ellát, abban az esetben támogatható a fejlesztése, ha nagyobb arányban bölcsődei ellátási formákhoz (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) és óvodákhoz kapcsolódó étkeztetést lát el.
- Az adagszámok bemutatását a megalapozó dokumentumban szükséges elvégezni. Ha a tálaló/melegítő konyha más szolgáltatásokat is ellát, abban az esetben szükséges bemutatni az adagszámokat, és a fejlesztése a főzőkonyhai adagszámok mintájára lehet támogatható, amennyiben azt az adott felhívás lehetővé teszi.
- c) **Egy adott főzőkonyha, tálaló vagy melegítő konyha infrastruktúra fejlesztése és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése kizárólag egy projekt keretében támogatható.**
- 2) A Felhívás keretében kizárólag az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírásnak (a továbbiakban: ÚME) megfelelő **kerékpár támaszok és tárolók kiépítése**, továbbá az útügyi műszaki előírásnak nem megfelelő támaszok és tárolók ÚME paraméterek szerinti korszerűsítése, cseréje támogatható.
- 3) A hatályos jogszabályokban minimálisan előírt számú **parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely** fejlesztése, kialakítása támogatható. Indokolt esetben, a hatályos jogszabályokban minimálisan előírt szám feletti parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése is támogatható, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni és alátámasztani.
- 4) **Járműbeszerzés** az alábbi feltételekkel támogatható:
- a) Járműbeszerzés támogatható:
- a1) bölcsődei, mini bölcsődei férőhelybővítés, új férőhelyek kialakítása esetén, amennyiben a bölcsődei, mini bölcsődei ellátás megszervezését önkormányzati társulás (GFO 327, 353, 373) biztosítja, vagy fogja biztosítani, és kizárólag a fejlesztendő, kialakítandó intézményben lévő 0-3 éves korú gyerekek napi szállítását, ingázását szolgálja.
- a2) óvodák esetén az óvodás korú gyermekek napi szállítását, ingázását érdekében, amennyiben a beszerzendő jármű a fejlesztendő intézmény több feladatellátási helyét szolgálja ki, vagy az óvodai intézményt önkormányzati társulás (GFO 327, 353, 373) tartja fenn.
- b) Projektenként egy darab legfeljebb 15 személyes kisbusz beszerzésére van lehetőség, maximum bruttó 20 millió Ft/db értékben, melybe beleértendő az üzembe helyezés költsége.
- c) Kizárólag új jármű beszerzése támogatható, és a jármű beszerzés egyedül hivatalos magyarországi márkakereskedői hálózathoz megengedett!
- d) Kisbusz beszerzése esetén az alapfelszereltségen kívül egy garnitúra téligumi, légkondicionáló berendezés, vonóhorog, sajátos nevelési igényű gyermekek szállításához kapcsolódó felszerelés (pl.: rámpa kerekesszékekhez), valamint biztonsági gyermekülések beszerzése támogatható, amelyek a beszerzett gépjármű vételárába beleszámítanak.
- e) A járműbeszerzést a megalapozó dokumentumban szükséges indokolni, és a projekt keretében beszerzendő járművet a Beszerzendő eszközök listája c. dokumentumban szükséges feltüntetni.
- 5) **Játszócsoport és időszakos gyermekfelügyelet kialakítása** abban az esetben támogatható, amennyiben a szolgáltatás a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltatás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) alapfeladatát nem veszélyezteti és a szolgáltatás térítési díja a szolgáltatás önköltségét meg nem haladó mértékű.
- 6) A bölcsődei ellátás nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó **intézmény weboldalainak fejlesztése, kialakítása** során alkalmazni szükséges Felhívás 2.3. B) 2) pontjában meghatározott az infokommunikációs akadálymentesítésre vonatkozó előírásokat.

Ha a projekt műszaki, szakmai tartalma csökken, ezzel arányosan csökken a támogatási összeg is. (Részletesen lásd: Korm. rendelet 156.§, 157. §)

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

1) Általános elvárások:

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos követelmények, más néven horizontális követelmények érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező eleme. A kiemelt célok és követelmények részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27” 11. fejezetében.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, a „jelentős károkozás elkerülését célzó”¹⁸ elővigyázatosság elvét betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba¹⁹ ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a Fogyatékosággal élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket illető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.
- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejlesszen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

2) Témaspecifikus elvárások:

a) Klímaváltozás elleni küzdelem:

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább ötéves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során figyelembe kell vennie, hogy a projekt várható üvegházhatásúgáz-kibocsátása/elnyelése mennyire számottevő, továbbá fel kell mérnie a projekt éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben! Ezért a támogatási kérelem összeállítása során vizsgálnia kell a projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat, a projekt helyszínén várható energiafelhasználás-változást, a klímavédelmi törekvésekhez való illeszkedést, valamint be kell mutatnia, milyen módon tervezi lebonyolítani az Európai Parlament és a Tanács 2021/1060 rendeletének 73. cikk (2) bek. j) pontja alapján elvárt éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot.

A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásakor a megalapozó dokumentum vonatkozó fejezetében részleteznie szükséges az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégeznie és annak dokumentációját az 1. mérőföldközig kell benyújtania.

¹⁸ Jelentős károkozás elkerülését célzó elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen az (EU) 2019/2088 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való áttérés; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

¹⁹ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozásához az „Útmutató a projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez” (röviden: Klímakockázati útmutató) újít segédletet, mely a következő linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-projektek-klimakockzatnak-becslshez-s-cskkentshez>

(A 2021—2027-es programozási időszak szabályozásának megfelelően felülvizsgált útmutató 2021 őszére tervezett megjelenéséig a 2014-2020-as időszak útmutatója a hatályos segédlet.)

b) Esélyegyenlőség érvényesítése:

- b1) Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- b2) Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.
- b3) Infrastrukturális fejlesztéseknél: létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját. (Információ: <http://www.etikk.hu>)

3. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége²⁰ az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

A támogatás maximális mértéke az Európai Unióval elszámolható összköltség 100 %-a.

4. A PROJEKTVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be.

További részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.²¹

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

²⁰ A „projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége” fogalom megegyezik a 2014-2020-as programozási időszakban használt „projekt maximálisan elszámolható költsége” fogalommal, tehát az összeg tartalmazza a társfinanszírozást is.

²¹ Lásd: Korm. rendelet Közbeszerzési eljárások ellenőrzése c. fejezete

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok – szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő – kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított **36 hónap** áll rendelkezésre.

Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés hatályba lépésének napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő 90 nap, de legkésőbb 2026. június 30.

5. MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkö a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkövel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

A projektben két mérföldkövet kell betervezni. Minden betervezett mérföldkö teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

1. mérföldkö: Projekt előkészítése

A mérföldkövet a **támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18 hónapon belül** szükséges betervezni.

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns, dokumentumok csatolása szükséges:

- 1) Teljes műszaki dokumentáció az összes érintett tevékenységre vonatkozóan
- 2) Építési engedélyek vagy tervezői nyilatkozatok, hogy az adott tevékenység nem hatósági engedélyköteles
- 3) A Felhívás 2. pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása
- 4) Nyilatkozatok, igazolások új épület építése, ingatlankiváltás esetén
- 5) Bölcsődei módszertani szakértő projekt tervezésében történő részvételére vonatkozó igazolás
- 6) Akadálymentesítésről szóló tervfejezet: a tervdokumentáció mellé/külön fejezetként csatolni szükséges a rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő és a tervező közös fejezetét, nyilatkozatát az akadálymentesítésről
- 7) Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről: Az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá a helyi védelem alatt álló objektumok mentesülésére vonatkozó tervezői nyilatkozat
- 8) Tervezői nyilatkozat nem engedélyköteles építési tevékenység hatályos OTÉK előírásainak való megfeleléséről
- 9) Minden projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás esetében tervezői nyilatkozat energiahatékonysági szempontok érvényesítéséről, az épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás jogszabályi előírásoknak való megfeleléséről
- 10) A kiinduló és megvalósítandó állapotra vonatkozó energetikai tanúsítványok
- 11) Arányosítás alátámasztására készített kimutatás aktualizálása

- 12) Amennyiben a fejlesztés korábban támogatott projekthez is kapcsolódik, úgy szükséges a pontos, tevékenység szintű lehatárolás bemutatása
- 13) Költség-haszon elemzés vagy nyilatkozat nettó bevétel termelés becsléséről a Felhívás 6.2 pontja szerint
- 14) Tulajdonviszonyok rendezése: a projekt megvalósítási helyszínére vonatkozó tulajdonjogi kérdéseket, adás-vételt, bérleti szerződést, per és igénymentesség igazolását stb. az ÁÚF 21-27 c. dokumentumban foglalt előírásoknak megfelelően rendezni szükséges.

2. mérföldkő: Fizikai befejezés

A teljes projekt fizikai befejezését szükséges önálló mérföldkőként betervezni. A mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni.

Benyújtandó dokumentumok az alábbiak közül, amennyiben releváns:

- bölcsődei módszertani szakértő szakmai kivitelezés nyomon követésében való részvételről szóló igazolás (amennyiben releváns)
- bölcsődei módszertani szakértő együttműködéséről szóló emlékeztető (amennyiben releváns),
- informatikai szakember nyilatkozata az infokommunikációs akadálymentesítésről (amennyiben releváns),
- nyilatkozat akadálymentesítés megvalósulásáról (amennyiben releváns),
- szolgáltatói nyilvántartásba vételt igazoló dokumentum (amennyiben releváns),
- fotódokumentáció,
- egyéb projektzárást igazoló dokumentum.

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

A támogatási kérelemben az alábbi táblázatban szereplő indikátor vállalása kötelező, amennyiben az az adott projekt szempontjából releváns.

Indikátor neve	Alap	Mérték-egység	Típusa ²²	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak (Igen/Nem)	Célérték tervezése szükséges (Igen/Nem)
Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények osztálytermi kapacitása	ERFA	db	Közös kimeneti	RCO66	Igen	Nem

Indikátor neve: Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények osztálytermi kapacitása

Indikátor definíciója: Férőhely kapacitás az új, bővített vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítményekben (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, óvoda, többcélú óvoda-bölcsődei intézmény) betölthető helyek maximális számában kifejezve. A férőhely kapacitást a nemzeti jogszabályokkal összhangban kell kiszámítani, de nem tartalmazhat kisgyermek-nevelőket, óvodapedagógusokat, szülőket, kisegítő személyzetet vagy más személyeket, akik szintén használhatják a létesítményeket. A mutató a projekt keretében újonnan épített vagy korszerűsített (pl.: higiéniai és biztonsági előírásoknak való megfelelés érdekében) gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitását méri. A korszerűsítésbe nem értendőek bele az energetikai célú felújítások, karbantartási és javítási munkálatok.

Indikátor számítási módja: A projekt keretében támogatott 0-3 éves és 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító intézmény/szolgáltatás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, óvoda, többcélú óvoda-bölcsőde) új építéssel és/vagy korszerűsítéssel érintett férőhelyszámainak összege.

Indikátor igazolásának módja:

- Szolgáltatói nyilvántartásba vételről szóló igazolás, vagy annak módosítása (melynek információt szükséges tartalmaznia a férőhelyek számára vonatkozóan)
- Alapító okirat, vagy módosított alapító okirat és az OSA4TANU adatlap az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként)

²² Közös kimeneti, közös eredmény, OP-kimeneti, OP-eredmény

- Engedélyköteles tevékenység esetén: az építményre vonatkozó használatbavételi (ide értve a használatba vétel tudomásulvételét, ha releváns) engedély.
- Nem engedélyköteles tevékenység esetén: az építmény kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékének csökkenése:

Ha Ön a támogatási szerződésben vállalt tervértéket csökkenti, a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó rendeleti szabályozást alkalmazzuk.²³

A támogatási szerződésben vállalt indikátor alulteljesítése:

A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel²⁴.

6. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható.

Így például nem támogatható:

- 1) A 3000 fő vagy afölötti lakónépességű települések esetében az új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhely létrehozása – beleértve: új intézmény/telephely/szolgáltatás létesítését (2.1. A) a) pont); bezárt telephely újra nyitását (2.1. A) b) pont); meglévő férőhelyek bővítését (2.1. A) d) d1) pont) – önkormányzati (GFO 321, 327, 351, 353, 371, 373) és egyházi (GFO 55) fenntartó esetében.
- 2) Óvodai ellátás esetében olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztése, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött.
- 3) Nevelési munkához kapcsolódó tartalomfejlesztés (kivéve: a bölcsődei ellátás nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó intézmény weboldalainak fejlesztése, kialakítása), tanulmányok, képzések lebonyolítása;
- 4) Lakáscélú ingatlan vásárlása/fejlesztése;
- 5) Egyszer használatos eszközök, forgóeszközök beszerzése; melyek fenntartása hosszú távon nem biztosított;
- 6) Használt eszközök beszerzése.

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

- 1) Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.
- 2) **Költség-haszon elemzés készítésére vonatkozó elvárások:**
  - a) Azon 300 millió Ft-ot meghaladó összes elszámolható összköltségű projektek esetében, amelyek befejezésüket követően nettó bevételt termelnek költség-haszon elemzést szükséges készíteni. A „nettó bevétel” a művelet keretében kínált árukért vagy szolgáltatásokért közvetlenül a felhasználók által fizetett pénzeszköz-beáramlást jelenti, például az infrastruktúra használatáért közvetlenül a felhasználókat terhelő

²³ Korm. rendelet 156. §.

²⁴ Korm. rendelet 160.§.

díjakat, a föld vagy az épületek eladásából vagy bérbeadásából származó bevételeket vagy a szolgáltatásokért kapott ellentételezést a működési költségek és az adott időszakban a rövid élettartamú felszerelések cseréjére fordított költségek levonásával. A művelet következtében megvalósuló működési költség-megtakarításokat úgy kell kezelni, mint a nettó bevételeket, kivéve, ha ezeket a működtetésre irányuló támogatások ugyanilyen mértékű csökkentése ellentételezi.

- b) A 300 millió Ft teljes elszámolható költség alatti projektek esetén, illetve 300 millió Ft-ot meghaladó elszámolható összköltségű, nettó bevételt nem termelő projektek esetén, nem kötelező a költség-haszon elemzés elvégzése (kivéve: ingatlankiváltás esetén), elegendő a projekt pénzügyi fenntarthatóságának bemutatása a megalapozó dokumentumban.
- c) A 300 millió Ft feletti elszámolható összköltségű projekt esetében a nettó bevétel termelés becslésének elvégzése és igazolása érdekében a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges a projekt bevételeiről, különös tekintettel a működési költség-megtakarításokról és a működtetésre irányuló támogatásokról, valamint a működési költségekről az első mérőidőig, amely tartalmazza az alábbiakat:
- c1) A projekt hatására jelentkező működési költség megtakarítás (nettó bevétel) összegével a működtetésre irányuló támogatások összege is csökken.
  - c2) Vállalja, hogy legalább a fenntartási időszak végéig számszerűsíthető módon nyilvántartja ezeket, s amennyiben változás történik a nyilatkozatához képest, azt jelezni köteles.
  - c3) A kedvezményezett a nyilatkozat mellékleteként benyújtja a várható bevételekre, működési költségekre, működési költség-megtakarításokra és a működtetésre irányuló támogatások várható csökkenését alátámasztó számításait.
- 3) Amennyiben a projekt megvalósítása során ingatlankiváltásra kerül sor, vizsgálni szükséges a kiváltással érintett épületek jövőbeni sorsát. Amennyiben a kiváltott ingatlan hasznosítása során – esetleges értékesítéséből, bérbe adásából, más módon történő hasznosításából – bevétele keletkeznek, úgy azzal a projekt részletes kidolgozása során készülő költség-haszon elemzésben vagy a nettó bevétel termelés során számolni szükséges.
- 4) **Közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek, egyéb építési munkák költségeinek arányosítása:**

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen felhívás keretében fejleszteni kívánt tevékenységen túl egyéb tevékenységeknek, az alábbi módon szükséges az építési és kapcsolódó projekt-előkészítési és szolgáltatási költségeket arányosítani:

- A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl.: külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott tevékenység(ek) helyiségének/helyiségeinek alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.
- Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása (közös helyiségek figyelembe vétele nélkül):

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Pl.: támogatható helyiség: 30 m², nem támogatható helyiség: 50 m², közös helyiség: 20 m². Közös helyiségre jutó elszámolható költség: $30/(30+50)=0,375$, a közös használatú helyiségre jutó költség 37,5%-a számolható el.

- A m² alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.
- Az arányosítás minden építéshez kapcsolódó egyéb releváns költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve a projekt-előkészítést (pl.: tervezési díjak), és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások (pl.: műszaki ellenőrzés) költségeit is: ezek a költségek jelen felhívás keretében a fenti százalékos aránynak megfelelően számolhatóak el.

A fenti módszertan alapján szükséges az épületeket érintő építési tevékenységek mellett az egyéb építési munkák arányosítása is, amennyiben releváns (pl.: kerítés építés, udvarrendezés, parkoló építések).

5) Szakmai mutatók:

Az első és utolsó mérföldkő teljesítéséhez szükséges a lent felsorolt szakmai mutatókra vonatkozóan adatot szolgáltatni, amely az eredmények összesíthetőségét segíti. Önmagában a mutatók módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Szakmai mutató neve	Mértékegység
Bölcsőde ellátások esetében:	
Fejlesztéssel érintett, bölcsődei ellátást nyújtó intézmények /szolgáltatások száma	db
A bölcsődei ellátást nyújtó új intézmények/szolgáltatások száma	db
A fejlesztéssel érintett bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében működő férőhelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében a bölcsődei ellátásban részesülő, beiratott gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében a bölcsődei ellátásban részesülő, beiratott sajátos nevelési igényű gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében a bölcsődei ellátásban részesülő, beiratott hátrányos helyzetű gyermekek száma	fő
Bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde meglévő, fejlesztéssel ²⁵ érintett férőhelyeinek száma	db
Újonnan létrehozandó bölcsődei, mini bölcsődei csoportszobák/családi bölcsődék száma	db
Fejlesztendő bölcsődei, mini bölcsődei csoportszobák/családi bölcsődék száma	db
Bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében újonnan létrehozott munkahelyek száma ²⁶	db
Bölcsődei, mini bölcsődei, családi bölcsődei újonnan létrehozott férőhelyek száma ²⁷	db
Óvodai ellátás esetében:	
Az óvodai intézmény fejlesztéssel érintett telephelyeinek száma	db
A projekt keretében kialakítandó új óvodai telephelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett intézményben működő óvodai férőhelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett intézményben óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett intézményben az óvodai ellátásban részesülő sajátos nevelési igényű gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett intézményben az óvodai ellátásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett intézményben újonnan létrehozásra kerülő óvodai csoportszobák száma	db
A fejlesztéssel érintett intézményben újonnan kialakításra kerülő vagy fejlesztett tornaszobák száma	db
Általános	
Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO2 egyenérték tonnában

²⁵ Beleértve infrastruktúra fejlesztést és eszközbeszerzést is.

²⁶ Amennyiben a projekt keretében új munkahely(ek) kerül(nek) kialakításra (pl.: új bölcsődei intézmény, vagy új bölcsődei csoportszoba kerül kialakításra, s ehhez kapcsolódóan új munkahely(ek) létesítésére is sor kerül), csak abban az esetben szükséges vállalatot tenni. A támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a várható új munkahelyek felsorolása (pl.: 1 kisgyermeknevelő, 1 dajka stb.), mely majd a projekt zárásakor kerül alátámasztásra a munkaszerződészek által.

²⁷ Ide értve új bölcsődei intézmény/szolgáltatás kialakítását, meglévő bölcsődei intézmény/szolgáltatás férőhelybővítése esetén az új férőhelyeket.

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámitási szabályok figyelembe vételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az "ÁÚF 21-27" 9. fejezetében olvasható.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Támogatás akkor folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, ha a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) rendezett tulajdoni viszonyait a támogatást igénylő biztosítja, igazolja – az ÁÚF vonatkozó rendelkezéseitől eltérően – legkésőbb az első mérőidő teljesítéséig.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert legfontosabb jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektjében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, a hazai intézményrendszer gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a panasz kivizsgálásáról. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az "ÁÚF 21-27" c. dokumentum tartalmaz.

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?

Nem releváns.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

Ön vállalja, hogy a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a projekt megfelel az alábbi feltételeknek²⁸:

- a) az infrastruktúra valamely elemében olyan tulajdonosváltás következik be, amelynek eredményeként egy cég vagy közszférabeli szervezet jogosulatlan előnyhöz nem jut;
- b) a művelet jellegében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben olyan lényeges változás nem következik be, amely veszélyezteti az eredeti célkitűzéseket.

Egyéb kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektben létrehozott vagy a záró projektfenntartási jelentés elfogadásáig csak az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával és a támogatási jogviszony

²⁸ /2021 EU Rendelet 65. cikke alapján

szempontjából releváns kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg.

Ha Ön ezeket a kötelezettségeket nem teljesíti, akkor szabálytalansági eljárás indulhat Ön ellen. A szabálytalansági döntés a támogatás visszafizetését is elrendelheti.

7. ELSZÁMOLHATÓSÁG

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Támogatási előleg:

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás:

- a) 25%-a, de civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb 500 000 000 Ft,
- b) 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén.

A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100%, ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi tulajdonban álló önkormányzati gazdasági társaság, vagy közalapítvány kedvezményezett, és

b1) a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy

b2) az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

A b1) és b2) pont nem teljesülése esetén a felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 25%-a.

Ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, vagy közalapítvány kedvezményezett, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került.

A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60%-ával megegyező mértékű kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)

Ha Ön állami támogatásban részesül, az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

Szállítói előleg:

A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén Önnek a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélkül számított – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű előleg igénylésének lehetőségét.

Ha Ön közzféra szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

- a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénybevételének lehetőségét.

Ha Ön közzféra szervezet, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a Korm. rendeletben foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybevételére is jogosult.

Önnek a szállítói előleg 50%-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50%-át meghaladó teljesítésekor haladéktalanul el kell számolni.

A szállítói előleget visszaköveteljük, ha Ön nem nyújt be időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

A projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit Önnek önerőből kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A projekt Európai Unióval elszámolható költségei között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeinek a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket a támogatást igénylőnek a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást az Elszámolási Útmutató tartalmazza.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1) Projekt-előkészítés költségei:

a) Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei:

- a1) egyéb szükséges háttéranyagok (pl.: megalapozó dokumentum), szakvélemények (pl.: rehabilitációs környezettervező szakértő/szakmérnök, épületenergetikai szakértő, bölcsődei módszertani szakértő),
- a2) műszaki tervek (engedélyezési-, kiviteli- és tendertervek), ezek hatósági díja,
- a3) költség-haszon elemzés,
- a4) környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat,
- a5) szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, helyzetfeltárás.

- b) Közbeszerzési költségek:
    - b1) közbeszerzési szakértő díja, közbeszerzési tanácsadói tevékenység díja,
    - b2) közbeszerzési eljárás díja,
    - b3) rendszerhasználati díj.
  - c) Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség:
    - c1) munkabér
    - c2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
    - c3) személyi jellegű egyéb kifizetések
    - c4) egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség
- 2) **Beruházáshoz kapcsolódó költségek:**
- a) Ingtatlanvásárlás költségei:
    - b1) ingatlan bekerülési értéke,
    - b2) ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megváltása,
    - b3) kisajátítási terv,
    - b4) értékbecslés,
    - b5) ügyvédi díj,
    - b6) egyéb adás-vétellel kapcsolatos költség,
    - b7) vezetékjogi kártalanítás.
  - b) Ingtalanhoz kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség
  - c) Terület-előkészítési költség:
A terület beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei:
    - c1) megelőző régészeti feltárás; régészeti megfigyelés, régészeti megfigyelés során előkerült lelőhely feltárása (mentő feltárás);
    - c2) lőszermentesítés;
    - c3) terület-előkészítéshez kapcsolódó földmunka.
  - d) Építéshez kapcsolódó költségek:
    - d1) új építés,
    - d2) átalakítás,
    - d3) bővítés,
    - d4) felújítás,
    - d5) korszerűsítés,
    - d6) beüzemelési költségek,
    - d7) bontás,
    - d8) hulladékelszállítás,
    - d9) akadálymentesítés,
    - d10) azbesztmentesítés,
    - d11) udvar, játszóudvar felújításának, kialakításának költsége,
    - d12) a projekt megvalósítás miatt szükségessé váló helyreállítási munkák költségei.
  - e) Eszközbeszerezés költségei:
    - e1) bekerülési érték
  - f) Immateriális javak beszerzésének költsége:
    - f1) szoftver bekerülési értéke
  - g) Kármentesítéshez kapcsolódó műszaki beavatkozás költsége
- 3) **Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei:**
- a) Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége
  - b) Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége:
    - b1) egyéb mérnöki szakértői díjak (pl.: rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő díja megvalósítás alatt; tervezői művezetés)
  - c) Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége
  - d) Egyéb szolgáltatási költségek:
    - d1) biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei
    - d2) hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
    - d3) bölcsődei módszertani szakértő díja
    - d4) informatikai szakember díja
    - d5) egyéb szolgáltatási költség
- 4) **Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó egyéb költség:**

- a) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek
- 5) **Projektmenedzsment költség:**
- a) Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása:
    - a1) munkabér
    - a2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
    - a3) személyi jellegű egyéb kifizetések
  - b) Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség:
    - b1) utazási költség
    - b2) helyi közlekedés költségei
    - b3) napidíj
  - c) Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja
  - d) Egyéb projektmenedzsment költség:
    - d1) projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
    - d2) projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége
- 6) **Adók és közterhek** (ide nem értve a le nem vonható áfát)
- a) Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)
- 7) **Tartalék**
- a) Tartalék

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Ön bizonyos költségtípusokat a támogatási kérelem költségvetésébe átalányként tervezhet be és számolhat el.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költségtípusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Közbeszerzési költségek c. költségtípus
- 2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költségkategória összes költségtípusa
- 3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória összes költségtípusa
- 4) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek c. költségtípus
- 5) Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költségtípus
- 6) Tartalék c. költségtípus

A vetítési alapba tartozó költségtípusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költségtípusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költségtípusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projekt-előkészítés költségei c. költségkategória alábbi költségtípusai:
  - Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei c. költségtípus
  - Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség c. költségtípus
- 2) Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtípusa

A számított költségekbe tartozó költségtípusokat a vetítési alapba tartozó költségtípusoknak a fentiekben meghatározott százalékában számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költségtípusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania. Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költségtípusokat.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivételek az alól a

százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költségtípusok) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01., vége: 2026.06.30.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

1) Piaci ár igazolása:

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen Felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzési dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat az Elszámolási Útmutató in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek az Elszámolási Útmutató alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása, azt az irányító hatóság nem vizsgálja. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónappal régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és

a projektgazdától/ajánlatkérőtől független²⁹ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bércartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnél, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (pl.: munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhoz képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségrelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárát, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelőségét alátámasztó dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

A piaci ár kedvezményezetti tájékoztatója az alábbi linken érhető el:
<https://www.palyazat.gov.hu/>

- 2) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.
- 3) Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás:
  - a) Fordított adózás esetén az Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó (amennyiben releváns)

²⁹ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

- b) Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén (amennyiben releváns)
- c) Anyagköltség elszámolása az anyagköltség összesítőn (amennyiben releváns)

A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.

- 4) Önnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.
- 5) Közszéfera szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.
- 6) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költség típusai vonatkozásában számolható el:
  - Projektelőkészítés költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve Közbeszerzési költségek c. költség típus esetén a b2) és b3) költségelemeket)
  - Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve Egyéb szolgáltatási költségek c. költség típus esetén a d1), d2) és d3) költségelemeket);
  - Projektmenedzsment költségek (Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása c. költség típus esetén).

Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.

Ha Ön helyi önkormányzat kedvezményezett és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatja a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költségét is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

- 7) Az építési beruházás vagy építési koncesszió esetén a 300 000 000 Ft-ot elérő vagy meghaladó elszámolható költségelem vonatkozásában a Korm. rendelet 251. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezett esetén csak szállítói finanszírozás alkalmazható, kivéve a szakaszolt projekt esetén, vagy ha az irányító hatóság vezetője az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével ettől eltérően dönt.

Összeférhetetlenségi szabályok:

A Korm. rendelet értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

E-beszerezés funkció használata:

Felhívjuk a figyelmet, hogy Ön, mint kedvezményezett köteles a projekt keretében megvalósítandó, Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzései vonatkozásában az alábbiak szerint eljárni:

1. A beszerzési igényét az ajánlattételi határidőt megelőző legalább öt nappal fel kell töltenie a palyazat.gov.hu oldalon keresztül elérhető EPTK felületen.
2. Nem kell közzétenni a beszerzési igényt akkor, ha a támogatott projekt elszámolható összköltsége 3 000 000 Ft-nál nagyobb és Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzés elszámolható összköltsége nem haladja meg a 300.000 Ft-ot.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtypusok vonatkozásában vegye figyelembe a következő korlátozásokat:

Költségtypus	Maximális mértéke az összes elszámolható összköltségre vetítve (%)
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1,00 %
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszementesítés, földmunkák stb.)	2,00 %
Műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit	1,00 %
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása	0,50 %
Ingtatlan vásárlás	2,00 %
Tartalék	5,00%

A projektek esetében a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projektelőkészítés és projektmegvalósítás során a projekt keretében a közbeszerzési eljárások lefolytatása, a terület előkészítés, a műszaki ellenőri szolgáltatás, tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása és ingatlanvásárlás elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség 6,5%-át. Az ingatlanvásárlás költségtypusra a Kormány egyedi hozzájárulása esetén lehet átcsoportosítani legfeljebb 10%-ig.

A felhívás keretében a fentiekben meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező. A költségvetés összeállításakor kérjük, hogy figyeljen arra, hogy az egyes költségtypusok maximális mértékére vonatkozó százalékot két tizedes jegy pontossággal határozza meg, mert a kérelem elbírálásakor ezt megvizsgáljuk.

A táblázatban szereplő százalékos korlát a projektmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtypusokra megállapított összeg nem növekedhet.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költségtypusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását. A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok:

Költségtypus	A projekt elszámolható költségei arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Tanmedence fejlesztése, bővítése	legfeljebb 20%	-
Legfeljebb 15 személyes kisbusz beszerzése a Felhívás 2.3. C) 4) pontja szerint		bruttó 20 millió Ft/ projekt

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 7.3. pontban, különösen:

- 1) Óvodai ellátás esetében olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztése, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött.
- 2) Nevelési munkához kapcsolódó tartalomfejlesztés (kivéve: a bölcsődei ellátás nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó intézmény weboldalainak fejlesztése, kialakítása), tanulmányok, képzések lebonyolítása;
- 3) Lakáscélú ingatlan vásárlása/fejlesztése;
- 4) Egyszer használatos eszközök, forgóeszközök beszerzése; melyek fenntartása hosszú távon nem biztosított;
- 5) Használt eszközök beszerzése.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A projektekről standard eljárás szabályai szerint születik döntés.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az "ÁÚF 21-27" 3. fejezetében található.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1) Nem hiánypótlható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótlhatóak. Ezért ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2) Hiánypótoltható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az "ÁÚF 21-27" c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótolható, kötelezően csatolandó melléletek benyújtásra kerültek.
- f) A támogatást igénylő rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal vagy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható.

3) Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelel/részben megfelel/nem felelt meg/nem releváns minősítéssel történik. A „megfelelt”, „nem felelt meg”, vagy „részben megfelel” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Részben megfelel” és „nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási feltételt szabhat az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az 1.1., 1.2., 2.1., 2.2. vagy 2.6. pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap, abban az esetben az Irányító Hatóság a támogatási igénylést elutasítja.

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	
1.1.	A projekt illeszkedik a felhívás céljához: a felhívásban szereplő célokat teljesíti, illetve azokhoz hozzájárul.	Megfelelt Nem felelt meg
1.2.	A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a Felhívás 1.2. pontjában és az ÁÚF 21-27 c. dokumentumban meghatározott kizáró okok alá.	Megfelelt Nem felelt meg
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	
2.1.	A helyzetelemzés alátámasztja a tervezett fejlesztés indokoltságát, szükségességét.	Megfelelt Nem felelt meg
2.2.	A támogatást igénylő megfelel a Felhívás 1.1. pontjában foglalt elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg
2.3.	A projekt csak a jelen Felhívás 2.1. pontjában meghatározott támogatható tevékenységekhez igényel támogatást, és nem tartalmaz a Felhívás 6.1. pontjában felsorolt nem támogatható	Megfelelt Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
	tevékenységeket.	
2.4.	A projekt tervezett tevékenységei megfelelnek a Felhívás 2.3, 5. és 6.2. pontjában foglalt műszaki-szakmai elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
2.5.	A bölcsődei ellátást nyújtó intézmények (bölcsőde, mini bölcsőde) és szolgáltatás (családi bölcsőde) infrastrukturális fejlesztését és férőhelybővítését célzó fejlesztések esetében a projekt tervezésébe és kivitelezésébe bölcsődei módszertani szakértő bevonásra kerül.	Megfelelt Nem felelt meg Nem releváns
2.6.	Óvodai férőhelybővítés, óvodai épület újranyitása, új intézményegység vagy új feladatellátási hely létrehozása esetén az Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozatával rendelkezik a projekt.	Megfelelt Nem felelt meg Nem releváns
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	
3.1.	Megalapozottan bemutatott a bölcsődei, óvodai ellátást nyújtó intézmény/szolgáltatás hosszú távú (legalább 5 éves) működtetése, illetve pénzügyi, szakmai, és szervezeti fenntarthatósága.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
3.2.	A támogatási kérelem megfelel a horizontális elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
4.	Költségvetés vizsgálata	
4.1.	A támogatási kérelem megfelel a Felhívásban meghatározott költségkorlátoknak és egyszerűsített költség elszámolási módoknak.	Megfelelt Nem felelt meg

Területspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Nem releváns.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Nem releváns.

10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásaiból fakadó kötelezettségek

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön – sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén – a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a <https://www.palyazat.gov.hu> honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.³⁰

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és az esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő joggalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az ÁÚF 21-27 c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Az ÁÚF 21-27 és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

ÁÚF 21-27:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

Elszámolási Útmutató:

- I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről
- II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valódiságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
- III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
- IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

³⁰ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000** normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16:00 óra között, pénteken 8:30-14:00 óra között fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palvazat.gov.hu oldalon, ahol a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

- 1) Fejlesztéssel érintett intézmény alapító vagy létesítő okirata
- 2) Szolgáltatói nyilvántartásba vételt igazoló dokumentum (kizárólag bölcsődei ellátások esetében)
- 3) Megalapozó dokumentum (digitálisan előállított, kereshető PDF formátumban), annak mellékleteként:

Bölcsőde és óvodai ellátás esetében egyaránt benyújtandó melléklet (amennyiben releváns):

- a) Beszerzendő eszközök listája (a jelen felhívás szakmai mellékletét képező „Beszerzendő eszközök listája” c. dokumentum sablon alapján)
- b) A fenntartó vagy az épület tulajdonosának hozzájáruló támogató nyilatkozata a projekt benyújtásához (amennyiben a fenntartó és a tulajdonos személye eltérő)
- c) Támogató képviselő-testületi döntés újraindítás esetében
- d) Nyilatkozat épületenergetikai korszerűsítésről
- e) Nyilatkozat főzőkonyha/tálaló/melegítő konyha fejlesztéséről
- f) A területspecifikus mellékletben meghatározott értékelési szempontoknál előírt külön dokumentum

Bölcsődei ellátások esetében további benyújtandó melléklet (amennyiben releváns):

- g) A támogatást igénylő és a bölcsődei ellátásra kijelölt módszertani szervezet (Magyar Bölcsődék Egyesülete / MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete) projekt tervezésében és szakmai kivitelezés nyomon követésében történő részvételére vonatkozó együttműködési megállapodása (A felhívás mellékletét képező sablon minta alapján.)

Óvodai ellátás esetében további benyújtandó melléklet (amennyiben releváns):

- h) OSA4TANU adatlap a04t18 és az OSA2FELH adatlap a02t13 adatlapok benyújtása (óvodafejlesztés esetén, eredetivel megegyező hitelesített példány)
  - i) Helyi önkormányzat hozzájáruló nyilatkozata (amennyiben a támogatás igénylő nem az önkormányzat)
  - j) Köznevelési szerződés/egyoldalú nyilatkozat³¹ VAGY a támogatást igénylő és önkormányzat közös nyilatkozata később megkötendő köznevelési szerződésről
  - k) Óvodai férőhelybővítés, óvodai épület újraindítása, új óvodai intézményegység vagy új óvodai feladatellátási hely létrehozása esetén az Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozata
- 4) Építési beruházás esetén helyszínrajz, vázlatrajz (jelenlegi és tervezett állapot bemutatása) és rövid műszaki leírás (lehetőség van bölcsődei koncepció- és kiviteli mintatervek felhasználására is)

³¹ A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (2) szerint: Ha a vallási közösség a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal, óvoda esetén a települési önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalja az állami, önkormányzati feladatellátásban való közreműködést, valamint kötelezettséget vállal a tanulók felzárkóztatására vonatkozó feladatok ellátására. Az egyoldalú nyilatkozat alapján a kormányhivatal a nevelési-oktatási intézményt felveszi a köznevelés-fejlesztési tervbe. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére nemzetközi szerződés alapján jogosult. Az egyoldalú nyilatkozat megtételére a belső egyházi jogi személy is jogosult.

- 5) A fejlesztendő ingatlan(ok) tulajdoni lapja (Amennyiben a Felhívás 1.1. pontja alapján a támogatást igénylő az ingatlan(ok) tulajdonosa, annak igazolásául szükséges a fejlesztendő ingatlan(ok) tulajdoni lapjának benyújtása a támogatási kérelemmel egyidejűleg.)
- 6) Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatási kérelem benyújtásához (amennyiben releváns)

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges:

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.
3. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns).

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra, az egyszerűsített költségelszámolás alátámasztó dokumentuma(i) és a Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

Magyarország továbbfejleszti a gyermekek számára a napközbeni elhelyezést biztosító intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét.

A Felhívás keretében támogathatóak a gyermekjóléti alapellátások közül a bölcsődei ellátási formák (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde), valamint az óvodai intézmények infrastruktúra fejlesztése és eszközbeszerzése.

Bölcsődefejlesztés:

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben és sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a kora gyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez. A felhívás a bölcsődei ellátási formákhoz (bölcsőde, mini bölcsőde, családi

bölcsőde) való hozzáférés javítását és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségi fejlesztését segíti elő.

A felhívás az új bölcsődei férőhelyek létrehozását a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköztől (Recovery and Resilience Facility, RRF) lehatároltan támogatja.

Az RRF a 3000 fő vagy afölötti lakónépességű települések esetén kizárólag új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhelyek létrehozást támogatja új intézmények/szolgáltatások létrehozásával, vagy meglévő intézmények legalább egy csoportszobával való férőhelybővítésével vagy új családi bölcsőde létrehozásával. Az RRF keretére az egyházak és az önkormányzatok pályázhatnak, amennyiben a fejlesztéssel érintett település lakosság száma eléri, vagy meghaladja a 3000 főt.

Az RRF lehatárolást figyelembe véve a felhívás keretében támogatható:

- meglévő bölcsődei, mini bölcsődei, családi bölcsődei férőhelyek fejlesztése lakónépesség korlátozás nélkül;
- új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhely létrehozása önkormányzati (GFO 321, 327, 351, 353, 371, 373) és egyházi (GFO 55) fenntartó esetében, amennyiben a fejlesztéssel érintett település lakónépessége a – BM állandó lakosság szám nyilvántartási adatai szerint³² – 3000 fő alatti. Egyéb, támogatást igénylői körbe tartozó fenntartó esetében új férőhely létrehozása lakónépesség korlátozás nélkül támogatható.

Óvodafejlesztés:

Magyarországon a hároméves kortól kötelező óvodai nevelésben való részvétel egyrészt a 3 éves gyermekek mielőbbi napközbeni intézményes nevelését, másrészt a családok életminőségének, a szülők munkába való visszatérésének segítését szolgálja.

A színvonalasan működő köznevelési intézmények csökkentik a társadalmi különbséget és mindenkinek egyenlő esélyt teremtenek. Ennek az összetett feladatnak az első lépcsőjét az óvoda adja, ahol 3 és 6 éves kor között jelentősen fejlődnek azok a kompetenciák, amelyek a gyermekek későbbi iskolai teljesítményét, szocializációját, személyiségfejlődését megalapozzák. Kiemelt jelentőségű az óvodák szerepe a hátránycsökkentő és tehetséggondozó folyamatokban.

A 3 éves kortól kötelező óvodai nevelésben való részvétel miatt növekvő létszámban óvodai nevelésbe kerülő gyermekek hatékony és színvonalas óvodai neveléséhez elengedhetetlen a megfelelő infrastruktúra kialakítása. A szolgáltatások minőségében és a rendelkezésre álló infrastruktúrában is vannak jelentős területi különbségek, melyek szükségessé teszik a fejlesztési források biztosítását ezen különbségek felszámolására.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok

Törvények

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

Rendeletek

363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról

³² A támogatási kérelem benyújtásakor a Belügyminisztérium rendelkezésre álló legfrissebb állandó lakosság szám nyilvántartási adatai alapján: <https://nyilvantarto.hu/hu/statisztikak?stat=kozerdeku>

256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

Egyéb előírások

Bölcsőde esetében MSZE 24210-1:2012 szabvány

Köznevelési intézmények esetében MSZE 24203-1:2012 szabvány

Ajánlása bölcsődei ellátás működéséhez szükséges eszközökről és felszerelésekről. Kiegészítés a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11. számú mellékletéhez <https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/M%C3%B3dszertani%20feladatok/Felszerelési%20jegyzék%20ajanlas.pdf>

Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/Tanevkezes2020/202012_2_sz_melleklet_honlapon_elerhető_reesz.pdf

Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez

Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Ütügyi Műszaki Előírás

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_nemzetisegi_oktatashoz

13.3. További mellékletek

A) Terület-specifikus mellékletek:

- 1) Bács-Kiskun megye
- 2) Békés megye
- 3) Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- 4) Hajdú-Bihar megye
- 5) Heves megye
- 6) Jász-Nagykun-Szolnok megye
- 7) Komárom-Esztergom megye
- 8) Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- 9) Zala megye

B) Szakmai mellékletek:

- 1) Segédlet megalapozó dokumentum elkészítéséhez
- 2) Beszerzendő eszközök listája
- 3) A támogatást igénylő és a bölcsődei ellátásra kijelölt módszertani szervezet (Magyar Bölcsődék Egyesülete, MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete) projekt tervezésében és szakmai kivitelezés nyomon követésében történő részvételére vonatkozó együttműködési megállapodás sablonok
- 4) Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez
- 5) Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében
- 6) Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatási kérelem benyújtására
- 7) Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatásban részesített projekt megvalósítására

C) Fogalomjegyzék:

Általános művelődési központ (ÁMK): szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében nevelési-oktatási intézményi feladatot, továbbá a kulturális, művészeti, közművelődési, sportfeladatok közül legalább egyet ellát. Szervezeti keretében, a nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenységet ellátó intézményegység is működhet.

Átalakítás: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség alaprajzi elrendezésének vagy külső megjelenésének, megváltoztatása érdekében végzett, az építmény belső térfogatát nem növelő építési tevékenység.

Bölcsődei ellátás: A bölcsődei ellátás keretében – ha a Gyvt. kivételt nem tesz – a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde. A felhívás keretében kizárólag bölcsőde, mini bölcsőde és családi bölcsőde fejlesztése támogatható, munkahelyi bölcsőde fejlesztése nem támogatható.

Bölcsőde: A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A bölcsőde szervezetileg működhet:

- a) önálló bölcsődéként, annak tagintézményeként,
- b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- c) többcélú óvoda-bölcsődéként, vagy
- d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként.

Bölcsődei csoport: A bölcsődei, mini bölcsődei csoportban és családi bölcsődében nevelhető, gondozható gyermekek létszáma vonatkozó előírásokat a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 46. §-a, 49. §-a és 51/F. §-a tartalmazza. A Felhívás keretében a fejlesztéssel (beleértve a felújítás, átalakítás, új építés, bővítés eseteit is) érintett csoportszobának:

- bölcsőde esetében legalább 12 fő, legfeljebb 14 fő,
  - mini bölcsőde esetében legalább 5 fő, legfeljebb 8 fő,
  - családi bölcsőde esetében legalább 5 fő, legfeljebb 8 fő
- befogadására kell alkalmasnak lennie.

Bölcsődei módszertani szakértő: A bölcsődei, mini bölcsődei intézményi ellátásokra (Magyar Bölcsődék Egyesülete), valamint a családi bölcsődei ellátásra (MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete) az Emberi Erőforrások Minisztériumának minisztere által kijelölt módszertani szervezet jelöli ki a támogatást igénylő számára a megfelelő bölcsődei módszertani szakértőt. Az együttműködési megállapodást a módszertani szervezettel kell megkötnie a támogatást igénylőnek.

Bővítés: olyan építési tevékenység, amely az építmény térfogatát növeli.

Csoportszoba: A csoportszoba a bölcsődei és óvodai ellátás keretében egységesen használt fogalom. Bölcsődei ellátás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) esetében a bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete gyermekeként legalább 3 m². A bölcsődei csoportszoba fogalma azonos az MSZE 24210-1:2012 építészeti szabványban meghatározott gyermekszobával. Óvodai ellátás esetében az óvodai csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2,0 m²/fő.

Családi bölcsőde: A családi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít. Jelen felhívás keretében a családi bölcsőde kialakítása a bölcsődei funkciónak megfelelően kialakított helyiségben támogatható, lakás célját szolgáló helyiség fejlesztése nem támogatható. A családi bölcsőde feladatait önálló szolgáltató vagy legalább három – egy szolgáltató székhelyeként, illetve telephelyeként, egy vagy több épületben működő – családi bölcsődét magába foglaló hálózat biztosítja. Három vagy annál több családi bölcsőde fenntartását hálózatba kell szervezni.

Egyházi köznevelési intézmény: az Nkt. 2. § (3) bekezdés b) pont bb) alpontjában meghatározott személy által fenntartott köznevelési intézmény.

Éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat: olyan eljárás, amely megakadályozza, hogy az infrastruktúra potenciális hosszú távú éghajlati hatásoknak legyen kiszolgáltatva, egyúttal biztosítja az „első az energiahatékonyság” elvének érvényesülését, valamint azt, hogy a projektből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás szintje összhangban legyen a 2050-es klímasemlegességi célkitűzéssel.

Feladatellátási hely (Nkt. 4.§ 7.): az a cím, ahol a köznevelési intézmény alapító okiratában, szakmai alapidokumentumában foglalt feladat ellátása történik. A székhelyen kívül működő feladatellátási hely az ún. telephely.

Felújítás: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságának, valamint üzembiztonságának megtartása érdekében végzett az építmény térfogatát nem növelő építési tevékenység.

Forgóeszköz: olyan eszköz, amely rendeltetése szerint a tevékenységet, a működést tartósan nem, legfeljebb egy évig szolgálja (a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 23-28.§).

IKT eszközök: számítógép és alap perifériái, számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, DVD, kamera, digitális fényképezőgép); aktív tábla, számítógéphez kapcsolt mérési, vezérlési-szabályozási eszközök.

Ingatlankiváltás: egy már meglévő, a projekttel érintett valamely bölcsődei/óvodai ellátás a jelenlegi ingatlanból másik, a projekt keretében fejlesztéssel érintett/újjonnan épített ingatlanba költözik. A régi épületet kiváltott ingatlanok nevezzük.

Intézményegység (Nkt. 4.§ 12.): az a szervezeti egység, amelyik a köznevelési intézmény, többcélú intézmény valamely alapfeladatát látja el.

Korszerűsítés: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmasságának javítása, használati értékének, teljesítőképességének, üzembiztonságának növelése érdekében végzett építési tevékenység.

Közös igazgatású köznevelési intézmény: szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében különböző típusú nevelési-oktatási intézmények, továbbá egységes iskola, összetett iskola feladatait láthatja el. Szervezeti keretében, a nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenységet ellátó intézményegység is működhet.

Magán köznevelési intézmény: az Nkt. 2. § (3) bekezdés b) pont bc) és bd) alpontjában meghatározott személy által fenntartott köznevelési intézmény.

Mini bölcsőde: A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A mini bölcsőde szervezetiileg működhet:

- a) önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,
- b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy
- d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődeként való működtetésére nincs lehetőség.

Nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenység:

- a) a felsőoktatás, a köz- és felsőoktatási kutatás, a közművelődés, a kultúra, a művészet, a könyvtár, a muzeális intézményi feladat, a sport,
- b) minden olyan gyermekvédelmi, gyermekjóléti, szociális és egészségügyi ellátás, amely gyermekek, valamint tanköteles tanulók számára nyújtható (ide értendő a bölcsődei ellátás).

Óvodai csoport: Az Nkt.4.§ 23. pontja alapján Óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport: az a legalább egy nevelési évre, tanévre alkotott oktatásszervezési egység, amely meghatározott közös pedagógiai feladatok végrehajtására alakul az óvodába, iskolába, kollégiumba felvételt nyert, azonos feladatellátási helyre járó gyermekekből, tanulókból.

Székhely (Nkt. 4.§ 27.): Óvodai ellátás esetén az alapító okiratban, szakmai alapidokumentumban meghatározott, a köznevelési intézmény alapfeladatának ellátását szolgáló feladatellátási hely, ahol képviseleti jogának gyakorlására jogosult vezetőjének munkahelye található.

Szolgáltató székhelye: Bölcsődei ellátás esetén a szolgáltató központi ügyintézési helye, függetlenül attól, hogy használják-e szolgáltatás nyújtásra.

Szolgáltatói nyilvántartás: A Szolgáltatói Nyilvántartás a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok közhiteles hatósági nyilvántartása. A nyilvántartás lényege, hogy a Szolgáltatói Nyilvántartásba való bejegyzés alapozza meg a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok működését. A rögzítendő adatok körét, főbb működési elveit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/K §-a, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) i) rendelkezései határozzák meg. A részletes végrehajtási szabályokat a szociális, gyermekjóléti és

gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet határozza meg.

Telephely: Bölcsődei ellátás esetében az a szolgáltató székhelyétől különböző, a szolgáltató használatában álló hely, ahol a szolgáltató bölcsődei, mini bölcsőde, családi bölcsődei ellátást nyújt.

Tagintézmény (Nkt. 4.§ 28.): az az intézményegység, ahol a székhelytől való távolság vagy a feladatok jellege miatt az irányítási, képviseleti feladatok a székhelyről nem, vagy csak részben láthatók el.

Többcélú intézmények (Nkt. 20.§):

- a) óvoda-bölcsőde,
- b) egységes iskola vagy összetett iskola,
- c) közös igazgatású köznevelési intézmény,
- d) általános művelődési központ,
- e) egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény (EGYMI).